

rozsévač rozsievač

7–8

júl/červenec
august/srpen
2020
ročník 89

Časopis Bratskej jednoty baptistov pre šírenie Dobrej správy

Počúvaj, čo ti Duch hovorí
Byli jsme jím nápomocni
Ked' pôjdeš cez vodu

RODINA PODĽA BOŽIEHO SRDCA

Prečo a ako dať deťom slobodu?

„Syn môj, neodvrhuj Hospodinovu výchovu a nezarmucuj sa pre jeho karhanie, lebo Hospodin karhá toho, koho miluje, ako otec syna, ktorého má rád“ (Pr 3, 11 – 12).

Jsem s tebou stále

Milé sestry, zdravím vás v době, kdy jsme se správně měly spolu radovat na konferenci sester v Nových Zámkoch. Velice jsem se na vás těšila a chybíte mi, ale v setkání nám zabránila vládní opatření obou zemí kvůli koronaviru. Letní číslo Rozsévače bylo v minulých letech rozšířeno o čtyři strany, kde jste mohli číst svědectví sester, rozhovory s nimi, ohlas z konference a některé referáty. Úvodní strana patřila reportá-

Drahé sestry,
nemohu s vámi nesdílet, co prožívám tento víkend a se mnou všechny ty sestry, které se připravovaly na konferenci v Nových Zámkoch. Konference byla Z R U Š E N A. V loňském roce jsme si připomínaly 50 let obnovy práce sester a ani jeden rok nebyla konference vynechána. Stalo se to letos poprvé. Jistě tomu tak není bez vědomí Nebeského Otce. Něco nám bere, aby nám dal něco ještě lepšího. To je Jeho způsob jednání s námi. Nechce nás o nic ošidit, ale má moc proměňovat situace i životy lidí. Bůh řekl, zastav se, dám ti, čeho se ti nedostává. Naplním prázdný pohár tvé duše, občerstvím tě. Kolikrát jsme si stěžovaly, že nám

chybí čas, že nestiháme to a ono. Musíme si uvědomit, že nepracujeme a nežijeme z vlastní síly, ale z Jeho milosti za milostí. Naše nedokonalost je předpoklad pro Boží milost, která vstupuje do prasklin našeho života, ať jsou způsobené nemocí, zraněním, finančními problémy, či strachem z budoucnosti. On je ten, který říká „**jsem, který jsem**“ (**Ex 3, 14**). Bůh se nemění. Nepotřebuje věštit budoucnost, aby poznal, co se bude dít, nepotřebuje zpětné zrcátko, aby viděl, co bylo v minulosti. **On je tentýž učerá i dnes i navěky** (**Žd 13, 8**). On stále vstupuje do jam lvových, svateb, pohřbů, rozpadlých domácností, nemocničních pokojů, zkrachovalých podniků, věznic, do všech našich obav a starostí a říká: Jsem s tebou stále. V radosti i smutku, trápení i bolesti i v době mimořádných opatření nad tebou bdím. Jistota je to, co

ží z konference, abychom si ještě doma připomínaly společné chvíle. Ale můžeme se vzájemně povzbuzovat. Nejen on-line díky současné technice, ale také prostřednictvím Rozsévače. Právě držíte v ruce letní číslo Rozsévače s několika svědectvími sester. A věřím, že vás potěší i dopis od předsedkyně Odboru sester ČR, Helenky Včelákové stejně, jako potěšil mne.

M. Horáčková

máme v Pánu Ježíši Kristu. Jistota, na které stojí naše plány. Jak On bude chtít, stane se. I to, že se příští rok konference bude konat, pokud to je v Jego plánu. Moje drahé, přeji vám, abyste vytrvaly s pohledem upřeným k nebi, kde můžete zahledět Boží Slávu. „**Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj. Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou, půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud, půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí**“ (Iz 43, 1a-2).

V lásce Pána Ježíše Krista Helena Včeláková,
předsedkyně Odboru sester v ČR

Bůh mě nese, i když se kolem mě vše hroutí

Moje víra mě ubezpečuje o tom, že mě Bůh nese, i když se zdá, že se kolem mě všechno hroutí. V tom smyslu mi dává víra vděčnost a důvěru. Žasnu nad tím, co mě přesahuje. Bůh mě nese, Bůh mě miluje, Bůh a jeho láska mě proniká. Nemusím všechno zvládnout sám. Mohu i přijímat.

Základní skutečnost mého života je, že jsem milován. Jsem jedinečný. Jsem uzácný.

Anselm Grün

Obsah

Jsem stebou stále.....	2
Bůh mě nese, i když se kolem mě vše hroutí	
Zahrňa sloboda zodpovednosť?.....	3
Rodina podľa Božieho srdca.....	4
Prečo a ako dat detom slobodu?	
Byli jsme jim nápmocni.....	5
Božie zaslúbenia	
List dievčatka rodičom.....	6
List od Boha	
Pozorujú nás!	
Počúvaj, čo ti Duch hovorí?.....	7
Modlitba za národ.....	8
Kto sa snaží o spravodlivosť...	
Večera Pánova on-line	
Duchovné výzvy: Minikemper 2020.....	9
Smysl mého života (Rádio 7).....	10
Ked pôjdeš cez vodu.....	11
Nebojme sa im hovorit pravdu.....	12
Dajte im krídla.....	13
Sloboda v pravý čas.....	14
Čemu nerozumiš?.....	15
...aj bez slov	
Zažít lásku ve svém nitru	
To není konec příběhu.....	16
Strach sleze jako sníh	
Obraci zármutek v radost	
Tomáš Graumann u Pána.....	18
Ekuména vo svete	
Nová kniha.....	19
Recenzia	
Redakční oznamy a inzerce	
J. Rečníková: Ďakujeme za milosť.....	20

rozsievac̄ • rozsévac̄

Časopis Bratskej jednoty baptistov
pre šírenie Dobrej správy

Predsedu Redakčnej rady: Ján Szöllősi

Šéfredaktorka: Marie Horáčková

Redakčná rada: S. Baláz, D. Jersákova, M. Jersák, M. Kešjarová,
R. Orvosová, L. Podobná, E. Pribulová

Grafická konceptia časopisu: Ján Boggero

Jazyková a redakčná úprava: J. Cihová, M. Horáčková,

E. Pribulová

Redakcia a administrácia: Bratská jednota baptistov,
Rada v SR, Súlovská 2, 821 05 Bratislava,

tel./fax +421 902 815 188. E-mail: rozsievac@baptist.sk

Vychádza 11-krát do roka.

Cena výtlačku: Odberatelka v SR: predplatné 17,- € na rok
(cena jedného výtlačku 1,55 €) + poštovné, propredplatiteľia
majú počas celého roka zľavu 50 % na predplatnom (nie na
poštovnom). Poštovné - zbyny: 3,- € za kus a rok, jednotlivci:
5,5 € za kus a rok.

Odberatelka v ČR: Předplatné 440,- Kč (cena jednoho výtisku
40,- Kč) +poštovné, propredplatiteľ mají během celého roku
slevu 50 % na předplatném (ne na poštovném). Poštovné -
zbyny: 102,- Kč za kus a rok, jednotlivci: 40,- Kč + 252,- Kč
poštovné za kus a rok.

Odber v zahraničí: predplatné 17,- €, aktuálne poštovné 29,- €.
SR: IBAN: SK35 0900 0000 0000 1148 9120, do poznámky
napišť meno odberateľa. Var. symbol: 888, ČR: Česká
sporiteľna Praha, č.ú. 63112309/0800, var. symbol 911 840

Platby zo zahraničia: Názov účtu: Rozsievac̄ – časopis
Brat. jed. baptistov Súlovská 2, 82105 Bratislava, Slovenská
republika, číslo účtu: 0011489120, Kód banky: 0900 S.W.I.F.T.:
GIBASKBX Clearing: SLSL SC REUTERS: SVBR, SVBS, SVBT,
SVBU, IBAN SK 35 0900 0000 0000 1148 9120

Objednávky: ČR: BJB, Výkonný výbor v ČR, Na Topolce 14,
140 00 Praha 4; SR: Bratská jednota baptistov, Rada v SR,
Súlovská 2, 821 05 Bratislava

Uzávierka obsahu čísla 7-8/2020: 4. 6. 2020

Výroba: Bittner print s. r. o., Bratislava, náklad 1300 ks.

SSN 02316919 – MK SR 699/29

Poznámka: Zverejnené články nemusejú vyjadrovať názor redakcie.
Všetky články prechádzajú posouzením Redakčnej rady a ne všechny
jsou uverejnené.

Ludmila Englerová

Ak chceme hovoriť o slobode kohokoľvek, nie len deti, musíme začať so zodpovednosťou. Bez zodpovednosti sa sloboda mení na bezbrehé vyčínanie. Na život v slobode musíme deti pripraviť. Úlohou výchovy je pripraviť dieťa na život v dospelosti, čo znamená prekonávanie prekážok, riešenie problémov, odriekanie, tvrdú prácu, skrátka vedieť si poradiť so životom.

Keď nám Pán Boh požehná deti, spolu s rodou a zodpovednosťou za ich výchovu a smerovanie v živote. Rodičia sú prvá autorita, ktorú dieta v živote stretne. Potrebuje more lásky, čo je rodičom samozrejmé, ale aj primerané okresávanie a káznenie. Od malíčka by malo mať povinnosť primerané svojmu veku. Iba prácou sa dietá naučí prekonávať samého seba, naučí sa vytrvalosti a prekonávať prekážky. Rodičia sú tí, ktorí určujú pravidlá chodu rodiny.

Svoju autoritu majú od Boha. Otec sa nemá vzdávať funkcie hlavy rodiny. Pán Boh bude vyhľadávať deti z rúk rodičov. Varovný je príklad Eliho a jeho synov (1 Sam 2. kap.). Rodina je tým bezpečným územím, kde sa deti majú naučiť, že svet sa netočí len okolo nich, kde sa naučia, ako vychádzať s ľuďmi, pomáhať si, ustúpiť zo svojej pozície a prevziať zodpovednosť za svoje konanie. Nezamietajme im cestičky, netáhajme ich z každého „maléru“. Deti si musia uvedomiť, že každé konanie človeka – dobré, či zlé – má svoje dôsledky. Ak sú deti správne vedené s láskou a prísnosťou, do začiatku puberty – asi do 12-13 rokov by sa mali naučiť sebaovládaniu, vytrvalosti a všetkým ostatným veciam, potrebným pre život. Ak im tieto vlastnosti nevštepíme, budú sa to musieť učiť neskôr v dospelosti s väčšími stratami a bolestou.

Zahŕňa sloboda zodpovednosť?

Dospievanie je ťažké obdobie pre dieta i rodičov. Mladí vo veku 13 -15 rokov túžia po samostatnom rozhodovaní a slobode, zvyčajne vo väčšej miere, ako sú schopní zvládnuť. A to je úloha rodičov – poskytnúť im určitú mieru slobody, ale súčasne vyžadovať dodržiavanie pravidiel, ktoré v našej rodine platia.

Toto obdobie si vyžaduje zvlášť pevné postejo a veľa modlitieb. Zostaňme pevní a vydržme aj búchanie dverami a prevracanie očí, zároveň sa pokúsme o rozumný rozhovor s našimi dospelujúcimi. Potrebujeme pri tom byť zakotvení v Božom slove, potrebujeme Božiu prítomnosť v našom srdci a celej rodine. Hlavne budme príkladom našim detom v životných postojoch a konaní, ktoré od našich detí vyžadujeme. Budme im príkladom života pevnej nepokryteckej vieri. Príklad nášho života podriadeného Bohu, ale v radostnej slobode je najlepším výchovným prostriedkom, aj keď to možno naše deti priznajú až po rokoch. Pán Boh nám daroval slobodu, lebo skrze Krista už nie sme pod zákonom, ale pod milosťou.

„Lebo vy ste k slobode povolaní, bratia. Len aby vám sloboda nebola zámenkou povolovať telu, ale v láske slúžte si navzájom“ (Gal 5, 13).

„Lebo vy ste k slobode povolaní, bratia. Len aby vám sloboda nebola zámenkou povolovať telu, ale v láske slúžte si navzájom“ (Gal 5, 13). Život v slobode si vyžaduje zrelého človeka. Preto je úlohou rodičov naučiť svoje deti túto slobodu zvládnuť. Postupne s dospieváním by mala byť detom daná stále väčšia miera slobody, zároveň na nich kladená aj väčšia miera zodpovednosti. Cieľom je zodpovedný, disciplinovaný dospelý mladý človek, ktorý opustí dom svojich rodičov a začne žiť samostatný život.

Rodičia sú zodpovední za svoje deti, kym dosiahnu vek dospelosti. Ked' naše deti dospejú a odídu z rodičovského domu, preberajú zodpovednosť za svoj život pred Bohom i pred ľuďmi. Naše dospelé deti majú právo urobiť aj zlé rozhodnutia, ale musia tiež niesť aj následky takýchto rozhodnutí.

Našou úlohou už nie je kontrolovať ich a zasahovať im do života. Odovzdajme ich Bohu, modlime sa za nich a spoľahlime sa na Jeho milosrdenstvo.

Starozákonny text:

„Syn môj, neodvrhuj Hôspodinovu výchovu a nezarmucuj sa pre jeho karhnie, lebo Hôspodin karhá toho, koho miluje, ako otec syna, ktorého má rád“ (Pr 3, 11 – 12).

Starozákonny text:

„Neodvrhuj, môj synu, Hôspodinovo kárání, neprotiv se jeho domlouvání. Vždyť Hôspodin domlouvá tomu, koho miluje, ako otec synu, v némž nalezl zaľíbení“ (Pr 3, 11–12).

Novozákonny text:

„Deti, vo všetkom poslúchajte svojich rodičov, lebo to sa páci Pánovi. Otcovia, nedráždite svoje deti, aby nezmalo-myselneli“ (Kol 3, 20 – 21).

Novozákonny text:

„Deti, poslouchejte ve všem své rodiče, protože se to líbí Pánu. Otcové, neponižujte své děti, aby nemalomyslněly“ (Kol 3, 20–21).

Rodina podľa Božieho srdca

Prečo a ako dať deťom slobodu?

Držíme v náručí malinké Božie stvorenie, naše dieťatko, ďakujeme Bohu Stvoriteľovi za tento nádherný dar, lebo vieme, že: „Dedičstvo Hôspodina sú synovia, odmena je plod života“ (Ž 127, 3). Áno, tešíme sa, sme kompletná rodina. Hlava je plná plánov a predstáv, čo zo svojho potomka vychováme, ved' čo sme my nedosiahli v živote, to musí dosiahnuť naše dieťa a my mu k tomu pomôžeme.

Rodičia, zabudli sme na niečo! Áno, tento Boží dar je nám len prepožičaný na krátke čas cca 18 – 20 rokov. Pri výchove treba vynaložiť veľa Božej múdrosti, času, úsilia, trpezlivosti, vytrvalosti a nekonečné more lásky. Venujme svojmu dieťaťu čas, aby platio: „Starostlivo vychovávaj syna; on ti dožíci pokoj a doprave potešenie tvojej duši“ (Pr 29, 17).

Pestujme v ňom pracovitosť tak, že prácu vykonávame s ním. Budujme v ňom spolu-patričnosť tým, že sa mu venujeme. Neodbime ho, že máme svoju prácu. Možno nám chce zveriť niečo dôležité, potrebuje sa s nami poradiť a možno len cítiť našu blízkosť a záujem. Vytvárajme priateľské vzťahy. Ak sa nám zdôverí, nezneužíme to, nevysmejme sa, nezlahčíme, ani nevyčítajme, lebo jeho dôveru navždy stratíme. Chceme vedieť, s kym sa priateľí a aké má záujmy? Otvárajme svoj dom priateľom svojho dieťaťa. Spoznáme ich a nemusíme sa obávať, kde a s kym naše dieťa trávi čas, ak je mimo domu. Neposlúchlo nás? Netrestajme v hneve a ak trestáme, pýtajme sa, či vie, čo je dôvodom trestu. Aj v hneve a treste musí vedieť, že ho napriek všetkému milujeme. Problémy riešme bez výčitiek a radšej spolu s dieťaťom na modlitbe. Akceptujme aj jeho názory. V pokoji si ich vypočujme, a potom zaujmime stanovisko. Myslime na slovo Písma: „A vy, otcovia (a matky), nedráždite svoje deti, ale vychovávajte ich príne a napomínajte ich v Pánovi“ (Ef 6, 4). Nezabúdajme, že naše dieťa dospevia a že sa nakoniec pretrhne pomyselná pupočná šnúra. To je pre nás rodičov memento, že treba povoľovať opraty a postupne, primerane veku, dávať deťom voľnosť v rozhodovaní a konaní. Pýtame sa: Môžem môjmu dieťaťu dôverovať a dovoliť mu..., pustiť ho..., nechať ho, nech koná....? Ak sme ako rodičia konali podľa Písma: „Tieto slová, ktoré ti dnes prikazujem, budeš mať na srdci. Budeš ich vštepovalt svojim synom a budeš o nich hovoriť, či budeš sedieť vo svojom dome, či pojdeš po ceste, či budeš líhať alebo vstávať“ (5 Moj 6, 7), tak aj ono bude konať podľa toho, čo sme do jeho mysele a srdca všteplili. Je potrebné dôverovať mu a s láskou a porozumením otvárať dvere domova, ak chceme, aby sa do svojho rodného hniezda s radosťou a láskou vracalo. Veď spolu so žalmistom túžime: „Kiež sú šťastní naši synovia vo svojej mladosti ako urastené štopy, naše dcéry ako stípy tesané podľa chrámového vzoru“ (Ž 144, 12).

Čo s tým dnes?

Aký som rodič – otec, matka? Som plný tzv. „mačacej lásky“? Dieťa si majetnícky prisvojujem; odfukujem spred neho každú omrvinku; všetko robím za neho – ved' sa v živote ešte dosť narobí; jeho neposlušnosť ospravedlňujem; hnevám sa, že mu celé okolie krívdi; sebe „odtrham od úst“, len aby ono malo; má slobodu rozhodovania a nekontrolujem, s kym sa stretáva a čo robí. Výsledok? Bud' sa dieťa nevie postaviť na vlastné nohy a aj v dospelom veku využíva „hotel Mama“ a rodičovskú falosnú dobrotu, alebo sa z neho stane egoista, dostane sa na scestie, odkiaľ sa ťažko vracia.

Aký som rodič – otec, matka? Som v očiach dieťaťa „generál“? Nakladám naň neúnosné množstvo povinností, aby som

si splnil svoje predstavy o živote; musí poslúchať bez toho, aby som si vypočul jeho názor a dôvody konania; nesmie si vodiť domov svojich priateľov, lebo doma chcem mať súkromie; nemám čas na rozhovory s dieťaťom, musím pracovať, aby som ho materiálne zabezpečil; jeho záujmy a túžby sú len detské taľafatky; priateľstvo a dôvera medzi rodičom a dieťaťom, to je ilúzia; slová lásky a objatie nahradia veci, ktorými ho zasypávam.

Výsledok? Teplo domova a rodinný krb je pre dieťa neznámy pojem. Jeho každodenným chlebom je ustráchanosť a slzy. Jedinou túžbou je čo najskôr opustiť rodné hniezdo a čo najmenej sa doň vracať.

Byli jsme jim nápomocni

Máme sedm dětí: tři vlastní, tři v pěstounské péči a jednoho adoptovaného. Všechny jsou **naše**, ale každé potřebovalo svůj přístup k výchově.

Při výchově našich dětí jsme se nejvíce potýkali s rozdílným začátkem vstupu do rodiny. Těm třem prvním jsme od malíčka vštěpovali správné návyky a vlastně je „ohýbali“ a také jsme je duchovně vedli. Tři další do rodiny přišli ve věku 14, 12 a 11 let a to je už na tzv. ohýbání složitější. Poslední k nám přišel ve třech letech a byl postižený a tam byla výchova úplně jiná.

Každý večer jsme měli společné rozhovory, kde se děti mohly vyjádřit k průběhu dne, co se jim nelíbilo během dne – na nás rodičích i na sourozencích, potom bylo ztištění nad Písmem s modlitbami. Dobré bylo, že jsme měli hodně společného času – příprava jídla, stolování, hry. Každé dítě mělo svůj úkol v domácnosti. Vynutily si tabulkou rozdělení prací v domácnosti, kde bylo vše zapsáno v časovém harmonogramu a také si to navzájem hlídaly.

Dát dětem svobodu je nutné, protože se potřebují naučit zodpovědnosti a také volby mezi dobrým a zlým a nést důsledky svého rozhodnutí. Také musely vědět, že v té svobodě nejsou samy, ale že jsme ochotni jim pomoci ke správnému rozhodnutí. Musely se to však učit. Sami jsme jim ukazovali, jak pracovat, jak se starat o druhé a jak poctivě žít. Lhaní a podvádění se u nás trestalo, aby věděly, že to nic dobrého nepřináší.

**„Já jsem Hospodin, Bůh tvůj,
otevři svá ústa a naplním je“
(Ž 81, 11).**

Chtělo to hodně trpělivosti a vysvětlování, alespoň když se děti vydávaly do světa. Ale všechny děti se všechny děti se uskutečnily, ale v důležitých okamžicích života jasné věděly, kam se obrátit, a také prosí o modlitby.

Tím, že jsme stanovili hranice a dali jsme jim důvěru, prošly děti pubertou docela dobře.

Theorie ve výchově je seznámit děti se správným způsobem života, ale praxe je, být jim vlastním příkladem – třeba mytí rukou před jídlem, ale také modlitba před jídlem. Děti potřebovaly najít svou vlastní cestu a my jsme jim v tom byli nápomocni.

Hlavním motivem bylo přivést děti k rozhodnutí, přjmout Ježíše Krista do svého života. Ne všechny děti to uskutečnily, ale v důležitých okamžicích života jasné věděly, kam se obrátit, a také prosí o modlitby.

Věříme v požehnání, které děti dostaly v Bratislavě na Palisádách při odchodu z Bratislavы k nám, do naší rodiny: „**Já vyleji svého ducha na tvé potomstvo a své požehnání na ty, kteří z tebe vzejdou. Porostou jak mezi trávou, budou jako topoly při tekoucích vodách. Onen řekne: „Já jsem Hospodinův“** (Iz 44, 3b-5).

Být rodičem je těžké, ale radostné a hlavně na to nejsme sami. Máme toho nejlepšího Rádce.

Manželé Hejlovi

ale hlavně naslouchání dětem. Děti jsou naše zrcadla, dost opakují, co vidí a slyší. Mnohokrát jsme se všichni přesvědčili o pravdivosti slova ze žalmu: „**Já jsem Hospodin, Bůh tvůj, otevři svá ústa a naplním je**“ (Ž 81, 11).

Pubertu prožívaly naše děti každý jinak. Ty, co sportovaly nebo měly jiný koníček, neměly na pubertu čas; jiná ji řešila žehlením.

Božie zaslúbenia

V každej situácii potrebujeme celkom konkrétné Božie zaslúbenie, na ktorom môžeme založiť svoju vieri. Úžasné je, že tieto zaslúbenia máme dané!

Pre osamelych: „*Ajhlá, ja som s vami po všetky dni, až do konca sveta*“ (Matúš 28, 20).

Pre slabých: „*Moja moc sa v slabosti dokonáva*“ (2. Korintským 12, 9).

Pre ustarostených: „*Na Noho uvalte všetky svoje starosti, lebo On sa o vás stará*“ (1. Petra 5, 7).

Pre zarmútených: „*Nebudte smutní, lebo radosť z Hospodina je vašou silou*“ (Nehemiáš 8, 10).

Pre chorých: „*Ja, Hospodin, som tvor lekár*“ (2. Mojžišova 15, 26).

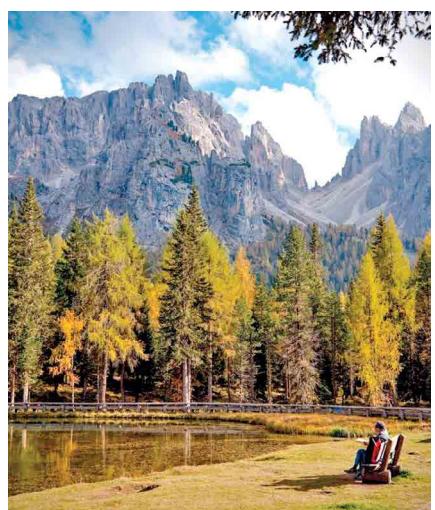
Pre každú situáciu života nám dal Pán Boh zaslúbenie, aby sme sa mohli celkom konkrétnie vo viere na tento Boží slub spolahlúť. Vo viere vidíme mocného Pána.

Vo viere vidíme prúdy požehnania, ktorými nás chce zaplaví.

Predívny Boh! On čaká, kým v dôvernej modlitbe prijmeme Jeho zaslúbenia.

Pripojme sa k vyznaniu proroka Izaiáša: „*Čo môžem hovoriť? Ved' čo mi povedal, to On aj vykonal*“ (Izaiáš 38, 15).

E.P.

List dievčatka rodičom

Pred mnohými rokmi som narazil na list, ktorý údajne napísalo dievčatko svojim rodičom. Kým zdroj je neznámy, myšlienky stojia za pozornosť:

Rozprávajte sa so mnou svojím srdcom a rukami. Niekoľko nerozumiem vašim slovám. Poskytnite mi jedlo, teplo a potešenie z vašej lásky. Dajte mi pocit, že som chcená, že som pre vás dôležitá. Obklopte ma láskavými ľuďmi. Venujte mi dostatočnú pozornosť a myslite na mňa. Zahŕňajte ma do rodinných plánov tak často, ako môžete. Budte ku mne priateľskí a lojálni, aby som sa naučila správať rovnako k ostatným. Keď mi poviete, aby som niečo urobila, povedzte mi aj prečo. Učte ma, že slub je slub. Poskytnite mi pokojné prostredie, v ktorom môžem rásť. Potrebujem kútku v našom dome, ktorý bude môj. Dovolte mi pýtať sa. Dajte mi odpovede také úprimné, ako len viete. Dovolte mi experimentovať. Dovolte mi, aby som veci zistovala sama pre seba. Počas toho, ako sa moje telo vyvíja, dovoľte mi vyskúšať si moje nové schopnosti sedieť, plaziť sa, stáť, chodiť, šplhať sa a skákať. Ale prosím, nedovoľte mi zažiť príliš veľa, príliš skoro alebo príliš dlho. Dovolte mi, aby som sa tešila z maličkostí, akokoľvek sa vám zdajú hlúpe. Podporujte moje úsilie robiť veci, aj keď ich nerobím veľmi dobre. Dovolte mi, aby som mohla využívať svojich

päť zmyslov. Dajte mi veľa vecí, ktoré treba zvládnuť, cítiť, vnímať čuchom, počuť, a aj také, ktoré môžem pokaziť. Majte so mnou trpežlivosť, keď sa mi niečo nepodarí. Stále sa učím. Dovolte mi, aby som sa naučila mať svoj podiel na úlohe, hre alebo odmene. Sledujte ma pri hre a dívajte sa, ako sa snažím riešiť svoje problémy. Netrestajte ma za to, že som sa hnevala, keď som bola sklamaná alebo mi niečo chýbalo. Je to dosť zlé aj bez toho!

Pomôžte mi, aby som nekonala v hneve, ale nedovoľte, aby som sa natoľko bála hnevatu, že nebudem schopná silných pocitov. Dovolte mi, aby som sa kúsok po kúsku naučila niest bolest, pocítovať túžbu a odložiť veci na neskôr.

Dovolte mi naučiť sa tešiť na budúce potešenie.

Nevštepujte mi svoje obavy; je pre mňa dosť ťažké zvládnuť moje vlastné.

Pomôžte mi poznať rozdiel medzi fikciou a realitou. Dovoľte mi niest zodpovednosť. Namerajte mi z nej primerane môjmu veku, ale nie vo väčších dávkach, ako dokážem zniest. Prosím, nerobte zo mňa bábätko, keď chcem rásť. Predovšetkým mi poskytnite hrejivosť, náklonnosť a bezpečie vašej lásky bez podmienok alebo výhrad.

Z knihy Dr. Carla Mitchell Kresťanská rodina

List od Boha

A... stalo sa... jedna paní či slečna napísala „List od Boha“.

Ale list Boží môže písat iba Boh.

Božie slová už tu na našej Zemi máme veľmi, veľmi dlho.

Prvá Biblia bola daná do tlače 30. septembra 1452

a odvtedy ich vytlačili milióny...

A nebudem písat o tom, ako sa dávno predtým Božie slovo šírilo v ústnom podaní. Biblia je ten pravý „LIST od Boha“.

Málokto ho pozná, veľmi málo ľudí tento LIST číta.

A všetkým kresťanom, ktorí tento „LIST“ vlastnia, denne čítajú a nechájú sa ním viesť, poučovať, povzbudzovať, sa do začiatku vypuknutia koronavírusu ušlo iba: Prenasledovanie, osočovanie, výsmech, pohrdanie... O tom, že Boh tak miloval svet, že poslal na Zem Pána Ježiša – svojho Syna, ktorý zomrel pred 2 000 rokmi, aby zachránil každého, kto uverí v NEHO, miliardy ľudí pochybovalo a pochybuje dodnes.

A v čase súženia volajú na Boha, píšu – akože – LIST od Neho, hovoria:

Bože, kde si? volajú: Bože, pomáhaj!

Áno, v Biblia, Božom slove je mnoho upozornení,

ako Boh „zatrasie týmto svetom“,

ako „otvorí hroby všetkých ľudí“,

ako „bude súdiť každého“,

ako „bude zničená naša Zem“ pre hriech,

pretože Bohu ľudia neverili,

pretože Ho nemilovali,

pretože sa z Neho vysmievali,

pretože Ho odmietali,

pretože Pána Ježiša zabili...

Áno, tento vírus môže byť Božie upozornenie pre každého človeka, aj pre toho, ktorý Mu verí, aj pre neveriacoho, lebo sme sa spreneverili všetkým hodnotám, nevážime si nič a nikoho,

Božie stvorené dielo sme ničili,

Božie nariadenia a príkazy ignorovali, mysleli sme, že my – sme „bohovia“ na Zemi,

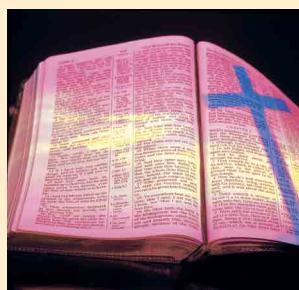
že môžeme všetko vlastniť,

všetko, čo sa nám chce robiť,

všetko ničiť, všetko ovládať.

A... zrazu sme si uvedomili, že nemôžeme NIČ. Sme chorí, izolovaní, zdeptaní, plní strachu, mnohí plní hnevú, a... zomierame.

V LISTE od Boha – v Biblia je napísané: Hľadajte Boha, pokiaľ Ho možno nájsť! Dnes je ešte čas milosti, čas, keď môžeme nájsť Boha, veriť Mu, milovať Ho, posluchať Ho, slúžiť Mu... Je to na každom jednom z nás, ako sa rozhodneme...

Pozorujú nás!

Nedávno som čítala takúto skúsenosť:

Jedna mamička chcela svoju osiemročnú dcérku zapojiť do štúdia Biblie.

Mala v úmysle skúsiť to, keď si bude pripravovať lekciu z kružku biblického štúdia.

Vzala Biblia z písacieho stolíka a povedala: „Danka, podľa spolu preštudujeme moju lekciu a potom sa budeš zasa hrať.“ „Dobre, mami, ale prečítajme si to z Biblie starého ocka, tá je oveľa zaujímavejšia ako tvoja.“

„Ale, Danka, ved' obe Biblie sú rovnaké!“

„Neviem, mami. Myslím si, že Biblia starého ocka musí byť zaujímavejšia. Ved' z nej číta oveľa častejšie ako ty a vôbec nevyzerá taká zachovaná ako tvoja!“

Viem, v dnešnej dobe je život troch generácií pod jednou strechou zriedkavý, ale sú také rodiny. Takýto viacgeneračný rodinný život prináša rôzne situácie. Situácie, kde naše vnúčatá pozorujú, čo robíme, ako sa správame, ako reagujeme na konanie našich detí a ich partnerov. Pozorujú nás aj pri návštive u nás a pri krátkodobých stretnutiach. Všímajú si nielen naše správanie, ale aj to, čím napĺňame čas a ako ho využívame.

Ak raz, keď ukončíme svoju pozemskú pút a zostanú po nás len nami používané veci a nájdu medzi nimi aj Biblia, budú môcť konštatovať, že naša Biblia bola pre nás nazaj zaujímavá, ba viac, že nám bola studnicou múdrosti?

E. Pribulová

Jarka Rečníková

Počúvaj, čo ti Duch hovorí

Zdá sa, že v týchto dňoch sa stal každý expertom na epidémie a ekonómiu a proroctvo a Božie zaochádzanie s ľudstvom. Môžete to vidieť na dlhých príspevkoch na Facebooku alebo na neprimeraných správach na Twitteri, ktoré je vyčerpávajúce čítať. Nemyslím si, že som konečným autoritatívnym hlasom so stanoviskom k týmto dňom na život na Zemi, ale uvažoval som nad tým, čo je dôležité, aby nám neušlo.

Pár dní predtým, ako boli uzavorené slovenské hranice, som sa po týždni strávenom v Izraeli so skupinou Slovákov vrátil na Slovensko. Nás mesiánsky židovský sprievodca mal zaujímavú a inšpirujúcu perspektívnu na proroctvá a Kristov návrat. Boli sme prekvapení, keď sme počuli jeho židovské názory na svetové udalosti, zahŕňajúc COVID-19. Jeho kreationistická perspektíva „mladej Zeme“ a fakt, že je rok 5781 v hebrejskom kalendári ho vedú k presvedčeniu, že žijeme v posledných dňoch. Mnohí z našej skupiny boli plní otázok a uvedomil som si, že o týchto veciach sa v kostoloch na Slovensku veľmi málo vyučuje. Osobne rozumiem, prečo sa kazatelia zdráhajú kázať na túto tému, ale súhlasím s tým, že proroctvá a porozumenie Božieho plánu pre Cirkev, Izrael a konečné naplnenie plánov Ježiša Kráľovstva je vyučovanie, ktoré, žiaľ, zriedka počujeme. Bol som inšpirovaný začať rozsiahlejšie štúdium Písma v tejto oblasti. Myslím si, že veriaci sa v týchto dňoch pandémie COVID-19 boja a sú zmätení hlavne kvôli nedostatku porozumenia plánu konečného Božieho kráľovstva. Príde generácia, ktorá bude kráčať udalosťami proroctiev. To je logické. Mohla by to byť tá naša. Ježiš nás varuje, aby sme neboli nemúdrí a neznať týchto vecí, a aby sme neboli prichytení ako päť panien, ktoré boli nepripravené. V týchto dňoch je výzva skúmať a poznávať Písma a byť pripravený. Počas šabatu sme boli v Jeruzaleme. Povedali nám, že mesto bude úplne tiché, ale neboli som pripravený na to, čo som zažil. Nič sa nehybalo, iba zopár mužov, ktorí kráčali na modlitbu. Nefunguje verejná doprava a nie je povolené používať ani niektoré výťahy. Som si istý, že niektoré židovské tradície sú prehnané, ale ich záväzok oddychovať urobil na mňa dojem. Nie dlho po tomto slovenská vláda nariadila, že všetky obchody budú v nedelu zatvorené. V malej miere som sa

cítil, akoby som bol znova v Jeruzaleme. V meste Bratislava bol nádherný pokoj a potrebný odpočinok z kolobehu života, ktorý akoby nikdy neustáva. Opakovane vidíme v Písme, že jeden z dôvodov Božieho trestu nad Izraelem bol, že nedodržali šabat. Zjavne je to pre Boha veľmi dôležité. Ale spomínam si aj na to, že Ježiš povedal farizejom, že šabat je pre človeka, nie človek pre šabat. Potrebujeme šabatový oddych a Boh to vie. Toto je pre Neho také dôležité, že na nás dopustí okolnosti, ktoré nás prinútia zastaviť sa. Možno aj preto, aby sme dobrehli počas dlhých rokov stratené šabaty, nám Boh dáva týždne strávené doma a menej hektického pobehovania, ktoré tak charakterizuje naše životy. Aj keď sa obávam, že kolobeh života sa zasa opäť vráti, mojou modlitbou je, aby sme my veriaci zotrvali v rámci šabatového oddychu, ktorí sme, žiaľ, stratili.

Jedna z hlavných vecí, ktorú počujem počas týchto dní pandémie COVID-19, je vzťahové napätie, ktoré kladú na rodiny. Nie sme zvyknutí byť spolu. Stratili sme schopnosť komunikovať a tešiť sa z rodinných príslušníkov. Zrieckli sme sa našej zodpovednosti vychovávať naše deti a dbať o ich rozvoj vo všetkých oblastiach života v prospech škôl a cirkvi. V dôsledku toho ledva poznáme svoje deti a ony sotva poznajú nás. Otcovia nevedia, ako majú viest svoje rodiny duchovne, pretože cirkev ich to nenaučila a nepovolala ich k tomu. Toto všetko vychádza na povrch v týchto dňoch karantény. Nedávno som uvažoval o posledných slovách Malachiáša, ktorý tlmočí Božiu túžbu, aby sa srdcia otcov obrátili k detom a aby sa srdcia detí obrátili k otcom. Verím tomu, že tieto dni sú naliehavým volaním a varovaním pre otcov, ktorých srdcia a životy sú ďaleko od detí.

Možno verne zabezpečujú materiálne potreby, ale naše deti potrebujú omnoho viac ako jedlo a posteľ. Potrebujú lásku a starostlivosť pozemského otca na to, aby mohli poznať a priať lásku a starostlivosť Nebeského Otca. Vnímam to ako jeden z Božích zámerov v týchto dňoch. Malachiáš varuje, že ak sa srdcia otcov a detí nenavrábia k sebe, Boh

priče a udrie na krajinu vyhlásením úplnej skazy. Čo to presne znamená, to neviem, ale to, čo zažívame teraz, by mohlo byť toho súčasťou. Moja výzva k otcom je, aby sme v týchto dňoch nepremeškali Božie jasné a mocné volanie návratí sa k našim detom. Ak nevieš, ako máš duchovne viest svoju rodinu, rob

všetko potrebné nato, aby si získal pomoc a začal to robiť.

Záverečná myšlienka, nad ktorou som uvažoval, je to, akí sme bezmocní. Ľudská rasa sa stala príliš sebavedomá a arogantná ohľadom vnímania kontroly nad udalosťami života. A zrazu neviditeľný, maličký vírus spôsobil, že celý svet sa zastavil. Ak nič iné, tieto dni sú výkrikom, že nad životom nemáme ani na moment kontrolu. Kontrola je aj tak vždy len ilúzia. Sme ale schopní v momen- toch jasnej straty kontroly nájsť útechu v realite, že Boh nejakým spôsobom riadi udalosti? Toto je pre nás niekedy ešte viac ne-

pohodlné, najmä, keď nerozumie, čo sa deje a prečo by to Boh dopustil. Nakoniec si myslím, že v tomto je celý problém. Chcem viedieť a porozumieť všetko. Boh by nemal mať autoritu urobiť niečo, čo mi nedáva zmysel. Som ale schopný nechať Boha byť zvrchovaným a vševedúcim a dovoliť Mu mať informácie, ktoré ja nemám, a mať zámery, ktorým ja nemusím rozumieť? Dovolím Mu, aby bol Bohom a riadil všetko? Čo ak je Jeho zámerom, aby sa svetová eko-

nomika zrútila, a tak mohla byť vybudovaná nanovo spravodlivejším a súčitným spôsobom? Čo ak Jeho plánom je zmeniť sebecké a nezdravé spôsoby, ktoré ničia životné prostredie a Jeho stvorenie? Čo ak sú veci, o ktorých sme nikdy neuvažovali, ale On áno, a toto všetko pôsobí k Jeho sláve?

Čo ak by sme sa Mu naozaj poklonili ako Pánovi a Bohu? A čo bude potrebné, aby sa toto stalo pravdou v našich životoch, ak to ani COVID-19 nedokáže?

Aj keď neverím, že COVID-19 je Božím súdom nad hriechom svetom, verím tomu, že je to zjavne čas presmerovávania disciplíny. Disciplína je milujúca a mocná motivácia k zmene. Vždy jej patrí zajtrajšok, sústreďuje sa na niečo lepšie. Ježiš zobrajal Boží súd za hriech na seba na kríži. My za toto nemusíme platiť. Na konci časov bude súd pre tých, ktorí sú bez Krista, ale zatiaľ, Boh volá nás všetkých, nasledovníkov Ježiša a tých, ktorí Ho ešte nepoznajú, aby upravili smer.

Milost je dostupná pre každú potrebnú úpravu smerovania. A zmeniť smer, ktorým sme išli, je zjavne potrebné. Počúvaj, čo ti Duch hovorí, a zmeň čokoľvek je potrebné. Toto obdobie môže byť plné najväčšieho Božieho požehnania, pretože po ňom, verím, bude- me žiť inak a na Jeho slávu.

Danny Jones

Modlitba za národ

Doborečenie a vdaky, že máme svoju krajinu, aj novú vládu.

Pokánie: Pokoriť sa pred Bohom, hľadať Jeho tvár a odvrátiť sa od svojich zlých cest (2 Kron 7, 13 – 14).

1/ Prosby za tých, ktorí stoja v čele nášho národa a na všetkých zodpovedných mestach. Aby upevňovali pravdu, spravodlivosť a právo rovnako pre všetkých. Aby boli pokorní, čestní a charakterní, takí, ktorí nenávidia nespravodlivý zisk. Aby dokázali múdro spravovať veci verejné. Za zdravie, silu, múdrost, ochranu pre nich a požehnanie pre ich prácu.

2/ Za schopnosť ľudí rozpoznať pravdu od lži a poloprávd. Za pomoc ľuďom správne sa rozhodovať. Za ochotu ľudí pomáhať si navzájom, verne pracovať na svojich úsekokoch, prinášať úžitok a múdro hospodáriť so zverenými hodnotami.

3/ Aby zbožnosť nás kresťanov na Slovensku bola úprimná a vrúcna, založená na Božom slove, vedená Svätým Duchom a zameraná na službu hľadajúcim a tým, ktorí to najviac potrebujú. Za odstránenie epidémie a ochranu pred ňou tak, aby patrila vďaka Bohu a nielen ľuďom. Za prebudenie širokého povedomia, že človek si nevystačí sám, ale potrebuje Vyššiu pomoc zhora. Za dostatok vlahy pre polia, lesy a vodné zdroje. Za úrodné časy.

4/ Aby aj krásy prírody na Slovensku pomáhali ľuďom prežívať Božiu blízkosť. Za zdravé manželstvá, rodiny a cirkevné zbory ako základ pre všetky zložky našej spoločnosti,

cez ktoré sa formuje presvedčenie ľudí. Za kvalitnú výchovu a formovanie mladej generácie aj všetkých ľudí prostredníctvom cirkvi Pána Ježiša Krista, prostredníctvom školstva, médií, aj šírením osvety pomocou rôznych organizácií.

5/ Za pravdivú história nášho národa, aby sa skutočné osobnosti nestrácali v zabudnutí. Za zmysluplné sviatky, pamätné dni, ako aj masové udalosti a hnutia, ktoré budú ľudí viesť bližšie k Bohu a stanú sa tak inšpiráciou k dobrému.

6/ Aby vo všetkých mestách a dedinách boli zakladané bunky, kde by ľudia mohli získať pomoc, pravdivé odpovede na všetky svoje otázky a kde budú napĺňané skutočné potreby celého človeka, a to nielen telesné, ale predovšetkým duchovné a duševné, pretože tieto sú veľmi zanedbávané. Za čistotu nášho národa, aby nebola hriechom znečistená zem.

7/ Za jasné a zrozumiteľné šírenie Božieho slova tak, aby malo úctu a váhu v našej spoločnosti. Aby ľudia lepšie pochopili, aké výsledky nám dielo Pána Ježiša Krista prináša a učili sa väziť si ich. Za milosť hlbokého usvedčenia o hriechu, za pokánie a spásu pre mnohých, lebo iba evanjelium Ježiša Krista je jedinou nádejou pre každého človeka.

8/ Za odstraňovanie nenávisti, zloby a nepriateľstva, lakomstva, pýchy... a naprávanie vzťahov medzi ľuďmi v pravde, spravodlivosti a milosti. Aby mnohí zakúšali, aký úžitok prináša odpúšťanie si navzájom zo srdca. Za pokoj, mier a bezpečie.

L. P.

Večera Pánova on-line

Dnes (3. 5. 2020) ešte na diaľku cez počítač, ale verím, že onedlho aj opäť naživo budeme môcť spolu zažívať spoločenstvo pri Večeri Pánovej. Už vyše mesiaca nemáme možnosť stretávať sa v živom osobnom spoločenstve s ostatnými bratmi a sestrami. Ako pri iných veciach, aj pri spoločenstve s bratmi a sestrami si človek uvedomí jeho hodnotu, až keď to zrazu nemá, alebo je to obmedzené. Zvlášt citelné je to práve pri pamiatke Večere Pánovej, ktorej dôležitou súčasťou je práve aj fyzické spoločenstvo. To najdôležitejšie, ten duchovný obsah, priponemutie si obete Pána Ježiša Krista za nás, za mňa osobne a vďačnosť za Jeho obeť však zostáva zachované aj pri tejto „online“ forme. Kvôli vírusu však máme novú skúsenosť. Môžeme zažívať, aké je to, mať spoločenstvo s Pánom pri spomienke na Jeho obeť osamote, alebo môžeme objavovať, aké je to mať Večeru Pánovu v najužšom kruhu svojej rodiny.

Túto formu a možnosť mnohí z nás objavili až vďaka vírusovej karanténe. Po dvoch mesiacoch, vďaka výrazne sa zlepšujcej situácii s pandémiou, budeme môcť opäť oslavovať Boha ako cirkev vo fyzickom spoločenstve, hoci ešte s obmedzeniami. Veľmi sa z toho teším a som vďačný Bohu, že nám dáva svoju milosť prekonávať túto krízu úspešným spôsobom a že aj toto ďalšie obdobie môže byť dôkazom pravdivosti Božieho slova: „Vieme, že všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha, ktorí sú povolaní podľa jeho predsačzatia“ (Rim 8, 28).

JS

Kto sa snaží o spravodlivosť a láskavosť, nájde život, spravodlivosť a čest.

Príslavia 21, 21

Hospodín je dobrotivý ku všetkým, Jeho milosrdenstvo sa rozprestiera nad všetko Jeho stvorenie.

Zalm 145, 9

„Ježiš je ten, čo hladuje, je väzeň, cudzinec, nahý, chorý, umierajúci. Ježiš je ten utláčaný, trpiaci biedou. Žiť s Ježišom znamená žiť s chudobnými. Žiť s chudobnými znamená žiť s Ježišom.“ Jean Vanier

Každého z nás zasiahla koronavírusová pandémia iným spôsobom. Niektorých ľudí urobila vnímateľnejším, no mnohým vlastné trápenie a problémy celkom zatiaľ obzor a preto nevidia, že iní ľudia, v iných krajinách bojujú o holý život. Viete si predstaviť, že svojmu hladnému dieťaťu deň po dni nemáte čo dať jest?

Predstavitelia Svetového potravinového programu vo svojej výročnej správe

zdrojov a ak môžeme, prispejme aj finančne.

Kontakt: <https://integrask.co-robime/kde-teraz-pomahame/koronavirus-v-africkom-slume/>

Jarmila Cihová

Duchovné výzvy: Minikemper 2020

Duchovné výzvy. Najobľúbenejšia časť našich táborov. Miesto, kam smeruje všetko, čo na táboroch robíme. Situácia, pocit, sebazaprenie, emócia alebo zážitok, ktorý smeruje k Bohu. Inšpiráciu k nim nachádzame na rôznych miestach – pintereste, facebooku, youtube, ale častejšie v rozhovoroch, v nenápadných okamihoch všedných dní a hlavne v Biblia. Na zimnom tábore sme ich mali tri. Anonymné stretnutia, Sila ticha a Petrovo zapretie.

Prvá výzva bolo stretnutie s troma inšpiratívnymi ľuďmi, manželmi Azorovcami a Miškom Kevickým.

Cieľom bolo vytvoriť stretnutie, ktoré by táborskí mohlo ovplyvniť na celý život.

Šoféroval som auto na ceste za nimi. Bol zážitok vidieť očakávanie táborskí pred stretnutím a prvé dojmy po... Všetci traja sa chopili svojej roly veľmi dobre. Citlivo odhadovali táborskí a hovorili im životné lekcie, rady a modlitby. Druhý deň sa desiatí táborskí prihlásili na celodennú výzvu s názvom „sila ticha“.

Táto výzva vznikla pri čítaní príbehu o Eliášovi ceste na vrch Sinaj v 1. knihe Králov 19. kapitole. Eliáš vtedy Boha opísal ako „jemný šelesť“ a „tichý vánok“.

Žijeme pod diktatúrou hluku.

Ráno sa prebúdzame na hlasný budík, motor auta, varnú kanvicu alebo ranné správy. Sme obklúčení stovkami zvukov. Krik, zvonenia, šuštanie, rozhlas, telefonáty, facebookové oznamenia a rozhovory. V revúcích stavebninách sme kúpili zátky a tlmiče do uší a pozvali sme ich, aby tento deň strávili v tichu.

V listoch, ktoré táborskí dostávali počas tohto dňa, sa dočíitali, že v tomto hlučnom svete Boh hovorí tichým hláskom, tichším ako tlkot srdca. Boh nekričí, šepká. Je taký tichý, že ho začujú iba tí, ktorí naozaj chčú. Táborskí museli celý deň plniť úlohy, ktoré dostávali v obálkach – ísť na hodinovú prechádzku alebo zapisovať zvuky, ktoré počujú a pod...

Po rozhovore s niektorími z nich som zistil, že tento deň bol pre nich veľmi silný. Jedno dievča počas tohto dňa cítilo Boha tak silno, že sa Mu rozhodlo odovzdať svoj život. Prichádza posledná noc.

Výzva sa koná večer po programe. Čaká nás výnimočný večer. Táto výzva vznikla pri pozastavení sa nad nenápadnou poznámkou z Biblie, že v deň, keď Peter zaprel Ježiša, bola zima (Jn 18, 18).

Na Muránskej Zdychave treba chatu začať vykurovať niekoľko dní pred táborm, potok zamíza, na autách je hrubá vrstva ľadu a každým výdyhom sa pred tvárou rozvíri hustá para. Je tam naozaj chladno. Posledný večer tábora je hlboká a tichá tma.

Je -11°C. Na hornej lúke za chatou sa práve rozhorel veľký oheň. Asi 300 metrov okolo neho horí šesť fínskych ohníkov, ku ktorým

potichu viedieme šiestich táborskí. Usádzajú sa a začína hrať klavírna hudba. Táborskí, ktorí sa prihlásil, chce splniť výzvu, stále však nevie, čo ho čaká. Po chvíli hudby je dlhé ticho, ktoré prerušuje hlboký hlas s nádyhom ozveny a hovorí: *Predstav si, že by si zistil, že práve teraz sa v chate premieta film, ktorý dokumentuje všetky tvoje myšlienky. Je tam všetko, na čo si kedy pomysiel. Nielen každá myšlienka, ale aj každý tvoj skutok.*

Asi by si sa bál vrátiť sa tam, však? Hriech je chladný a zlý. Hriech ťa izoluje. Oddeluje ťa od Boha. Premýšľaj chvíľu o tom, kde teraz si. Sedíš a je ti zima. Je to obraz o tvojom živote. Spomeň si na chvíľu, keď si v živote najviac zlyhal. Ked si zradil alebo zavrhol, keď si urobil niečo, za čo sa veľmi hanbiš...

Na tomto mieste nahrávky naznieva prenikavé kohútie kikiríkanie.

Počas ďalších minút je im vysvetlené, že hriech je ako tma, ako zima. Je chladný. A že oheň, horiaci nedaleko, dáva teplo, svetlo, bezpečie. Predstavuje Krista, ktorý ponúka odpustenie.

Zvuk kohútieho kikiríkania sa potom opakuje ešte dvakrát.

Predstavujeme evanjelium, dobrú správu – nie príručku dobrého a zlého, nie zoznam prikázaní, ale radosť z odpustenia hriechov. Na konci majú táborskí dve možnosti. Vrátiť sa do chaty k ostatným, alebo prísť k ohňu. Tam ich čaká horúce kakao, koláče a hlavne ich vedúci.

Nevedel som odhadnúť, koľko ľudí príde k ohňu. Výzva bola priama, jasná. Ak vidíš, že potrebuješ odpustenie, ak chceš odozvať svoj život Bohu, príď k ohňu. Žiadne vyhýbanie sa, žiadne všeobecné frázy. Bud príd, alebo sa vráť.

Po chvíli sa k ohňu približuje prvý táborskí. Mal som na starosti „menězovanie“ akcie, nemohol som byť pri ohni s ostatnými.

Z diaľky však pozorujem, ako sa prvého táborskího ujímajú vedúci, ako k nemu prichádzajú a objímajú ho. Po chvíli vidím, že sú tam už ďalší traja, o chvíľu prichádzajú ďalší. Vedúci citlivo reagujú. Niektorí chcú byť sami, iní pohľadom žiadajú o spoločnosť. Na nenápadnej lúke za Zdychavským potokom sa o malú chvíľu roztačuje iný potok – potok modlitieb k Bohu. Mnohí pláču, iní v tichosti kľačia. Po vymrznutí cítia vytužené teplo. Horiaci ker. Božiu horiacu lásku k nim. Robia sa vážne rozhodnutia. Pripadalo mi to veľmi rýchle, ale pri pohľade na hodinky vidím, že to trvá už takmer tri hodiny. Nikto sa nikam neponáhla. Vieme, že teraz sa deje to najdôležitejšie. Že všetko – hry, jedlo, zábava, občerstvenie – všetko

smeruje k takýmto chvíľam. V našom tíme sa tým netajíme: Chceme, aby neveriaci uverili, aby skeptici pochybovali o svojej nevieve, aby veriaci hľadali hlbšie, aby ľudia, ktorí nemajú Biblia, odchádzali s presvedčením, že si ju po tábore musia zohnať, aby formálne kresťania oprášili svoje Biblie a začali si ich znova čítať.

Chceme, aby na našich táboroch každý človek urobil krok bližšie k Bohu.

Po skončení výzvy odchádzame do chaty, kde sa chystá záverečná párty, ukončenie tábora, posledná noc plná zábavy.

Po takýchto večeroch nemám chuť na pátry. Chcem byť sám a mlčať. Chcem prežiť a prežiť každý okamih. Chcem si uvedomiť, čo sa tu pred chvíľou dialo, chcem si prehrať každú tvár, na ktorú svietili plamene horiaceho ohňa.

Predtým ako som sa vrátil do chaty plnej smiechu a dobrého jedla, som sa na chvíľu ešte vrátil k ohňu pozbierať papieriky od keksíkov. Nechcem, aby ste si myslíte, že som ezoterik, ale to praskanie smrekových driev mi pripadalo ako niečo nadprirodzené, akoby som sa na sekundu smel vziať do Mojžiša, stojaceho pred horiacim krom a počúvať Boži hlas.

Určite máme všetci plno racionálnych vysvetlení na to, že smrekové drevo hlučne praská. Pre mňa to bol odkaz, prehlásenie svätého Ducha, že tábor sa podaril a tento večer bol Bohu milý.

Richard Nagypál

Smysl mého života

Vyrůstala jsem v rodině, kde to s vírou bylo tak napůl. Naše maminka byla věřící a brávala nás do evangelického kostela. Tatínek věřící nebyl a do kostela nechodil. Maminka se s námi někdy modlila před spaním, četla nám samizdatové příběhy pro děti, společně jsme zpívali „Někdo mě vede za ruku“ nebo „Má Pán Ježíš, má mě rád,“ apod. To bylo, co se víry týče, doma vše. V neděli do kostela a v týdnu na biblickou hodinu. Někdy to bylo těžké, protože ve škole tou dobou probíhal pionýrský kroužek a já byla jediná, kdo z něho utíkal před koncem a někdy to provázel výslech učitelů, či posměch spolužáků. Víra pro mne byla jednou z mých volnočasových aktivit, vedle klavíru, flétny a zmíněného pionýra. Zároveň jsem od malíčka hledala u Boha naději ve chvílích smutku, těšila se do nebe, kde už nebude ani bolest, ani pláč. Od nějakých deseti let jsem poslouchala Spirituál Kvintet, se kterým mne seznámil můj švagr. Písničky o svobodě, o naději, o vídění, o ráji i hledání. Začínala jsem pátrat, co je smyslem života. Dospěla jsem do bodu, kdy jsem věděla, že bez odpovědi na tuto otázku nedokážu žít, potřebuju vědět, že život má smysl. Proč existuje život? Proč existuju já? Jak žít, aby můj život měl smysl?

Díky své vdané sestře jsem jela na baptistickou rodinnou dovolenou, kde mi má vrstevnice svědčila o Ježíši, který je Cesta, Pravda a Život. Dávalo mi to smysl, ale zatím stále jen v hlavě. Ve čtrnácti letech jsem jela poprvé na Velikonoce na Travnou v Rychlebských horách. A tam mi hned první večer několik děvčat zvěstovalo evangelium, že Pán Ježíš za mne zemřel, že jsou mi odpuštěny hříchy a že chce být Pánem mého života, jestli Mu ho chci dát. Asi jsem to slyšela v kostele už dřív, věděla jsem, co je hřich, prožívala jsem často pocity viny, ale nevěděla jsem co s tím. V tu chvíli jsem na kolenu s pláčem odevzdala Ježíši svůj život. Poprvé jsem prožila, že mne někdo bezpodmínečně miluje a naplnila mne přímo nebeská radost. Obrácení, znovuzrození jako z knih.

Věděla jsem, že je mi odpuštěno, a že mám nový život. Pochopila jsem, že smysl života je v Bohu, pro Boha, celým svým životem Ho chválit. Byl to úžasný začátek a díky společenství „traváčků“, se kterými jsme zůstávali v písemném kontaktu napříč republikou, společně četli Bibli a sdíleli si v dopisech své postřehy (takto jsme přečetli postupně všechna evangelia a epistolky), jsem mohla také duchovně růst. Dřív, když jsem si zkoušela číst Bibli, mi to nic neříkalo. Teď jsem ji milovala, nasávala jsem do sebe Boží Slovo jako mech vodu. O tři čtvrtě roku později, na Silvestrovské Travné jsem v zasněženém lese poprvé slyšela Boží hlas, jako kdyby Bůh stál vedle mne: „Mám pro tebe zvláštní povolání, chceš mne následovat?“ Tak nějak zněla Jeho slova. „Ano, ano, Pane, to víc, že chci!“ s radostí jsem odpovídala. A to bylo vše.

Pak přišlo období, kdy jsem necítila Boží blízkost, neslyšela Jeho hlas a ani jsem se nedokázala modlit. Mohla jsem jen číst žalmy, od prvního až po stopadesátý, každý den jeden. Za další rok jsem znova v zimní přírodě slyšela Boží hlas podruhé a naposledy takto zřetelně, jakoby zvenku: „Takový bude tvůj život, ne lehký, budeš ho chtít často vzdát, ale víc, kde máš čerpací sílu. Chceš mne opravdu následovat?“ Bylo to na vandru, mrzlo, až praštělo, já přišla o hlas a myslela jsem si, že ten poslední kopec s bažinem na zádech už fakt nedám. A pak pohled na západající slunce nad valašskými kotáry a posledních pár metrů z kopečka do teploučka. I tehdy jsem odpověděla ano. Ale už jsem věděla, že to nebude snadné.

Co je tím povoláním, jsem objevovala a objevuju postupně. Od začátku jsem se zapojovala do akcí na Travné, v kuchyni, při přípravě programu a později jsem se tam i na jeden rok přestěhovala. Travná pro mne byla prvním duchovním domovem. Společenství, chvály, poprvé pocit, že mám své místo, kam patřím, kde mohu být užitečná, kde se cítím přijatá. Miluji přírodu, květiny a jsem ráda, že jako střední školu jsem si vybrala zahradnictví. Pak dva roky studia na Biblické a misijní škole ČCE v Hradci Králové. Moje láska k Písmu rostla, ale zároveň jako by se zvětšovala propast mezi srdcem a hlavou. Jak žít ta zaslíbení v každodenním životě víry? Ani liberální teologie, ani hnútí víry v charismatickém prostředí, ke kterému jsem přičichla, mi v růstu ve víře nepomohly, spíš naopak. Druhým duchovním domovem se pro mne stala ekumenická komunita v Německu (OJC), kde jsem pobývala dohromady rok a půl. Tam jsem objevila to, co jsem hledala. Zdravé, praktické biblické vyučování, které se dotýkalo všech oblastí života a každodenní společenství komunity. Prošla jsem osobní pastorací a udělala si i základní kurz pastorační péče. Prožila jsem velké uzdravení mnohých bolestí. Tam jsem potkala svého manžela, Američanu (poté, co jsem se rozhodla, že cizince si opravdu vzít nechci, protože celý život mluvit dvěma jazyky musí být vyčerpávající). Anglicky jsem nemluvila vůbec. Pán Bůh má prostě smysl pro humor. Vystudovala jsem bakalářské studium sociální pedagogiky v Brně a věnovala se dál pořádání akcí na Travné. Manžel se ke mně přidal. Spolu jsme založili naši první ekumenickou domácí skupinku a induktivní metodou jsme studovali biblické knihy. Druhým důrazem naší skupinky bylo osobní sdílení a modlitby. Po ukončení mého studia jsme se přestěhovali do Ameriky, aby i manžel mohl dostudovat. Oba jsme vnímali, že se máme vrátit do České sloužit. Stalo se tak po sedmi letech v USA, kde se nám v té době narodily dvě dcery. Tam jsem mohla zpívat v převeckém sboru, který vedl chvály na bohoslužbách, a tam se také zrodila touha, kterou k mému

Rádio 7 je společný projekt internetového a satelitního vysílání, za kterým stojí česká a slovenská redakce TWR.

V tomto seriálu představujeme skrze svědectví pracovníky české redakce této stanice. Více o jejím vysílání na www.radio7.cz

překvapení Pán Bůh naplnil skrze projekty Rescued. Už několikrát se podařilo uskutečnit workshopy a koncerty chválící skupiny Rescued z našeho amerického sboru tady v Česku. Nad podivuhodnými Božími cestami vždy znova žasnu.

Bydlíme v Olomouci, věnujeme se práci na Travné, manžel je ředitelem spolku Setkávání Travná. A skrze Travnou jsem se dostala i k Rádiu 7, nejdřív jako host a postupem času přišla nabídka ke spolupráci. Nejdřív jsem si říkala, jak já bych mohla pracovat v rádiu, před lidmi se bojím mluvit a už vůbec ne do mikrofonu. Ale zájem předat dál například induktivní metodu studia Bible v pořadu Kudy kam, byl silnější než můj strach. Ekumenický kolektiv rádia 7 je můj šálek kávy, jedna denominace je pro mne prostě příliš úzká. Učím se moderovat, stříhat, správně číst, a i když je to pro mne výzva, tak mě to moc baví. Díky rádiu se nebojím tlumočit do mikrofonu na křesťanských akcích.

Mým druhým oblíbeným ekumenickým kolektivem se tak stal tým služby „Otcovo srdce“. Sama jsem zvědavá, kam se cesta bude dál ubírat a jak se bude vyvíjet to Boží povolení pro mne. Už teď ale vím, že Pán Bůh dokáže zužitkovat všechny naše zkušenosti, např. mě zahradnické znalosti, lásku k přírodě a k Bibli, lásku k hudbě. Na léto připravujeme pro Rádio 7 sérii pořadů Kudy kam o strojech v Bibli. Jsem nadšená objevováním souvislostí mezi duchovními principy a přirodními zákonky.

Tím dalším velkým tématem je vnitřní uzdravení, kde sama procházím nesnadným procesem, zároveň se učím a objevuju různé přístupy k této oblasti. Znovu a znovu zjišťuji, že platí, co napsal Martin Buber: „Všecken

skutečný život je setkáním.“ Setkání jako vzájemné otevření se druhému člověku i Pánu Bohu. Právě v takových pravých setkáních se děje i naše uzdravení. Ať už je to setkání při sázení stromů v lese a následné debatě o zyopu a odpusťení v Bibli nebo při natáčení rozhovoru s osmdesátičetou babičkou, která vděčně vzpomíná, jak ji celý život provází Boží milosrdenství a věrnost. Nebo při tlumočení u přimluvné modlitby, kde se otevřejí největší bolesti, skrytá traumata a člověk prožije dotecky Otcovy lásky. Nebo při chválách a uctívání se skupinou Rescued.

To jsou momenty, kdy mám pocit, že se dotýkám samé podstaty bytí, stojím na svaté půdě, v Boží přítomnosti a naplňuju svůj smysl života.

Daniela Kenningová, ČCE Olomouc

Ivan a Ester Staroňovci

Ked' pôjdeš cez vodu

Ivan (I.): Ako každý rok, tak aj v r. 2015, sme si v zbole „tahali“ novoročné texty. Ten môj bol z Iz. 43, 1b – 2: „Neboj sa, lebo som ťa vykúpil; povolal som ťa tvojím menom, môj si ty! Ked' pôjdeš cez vodu, budem s tebou, a ked' cez rieky, nezatopia ťa; ked' pôjdeš cez oheň, nepopáliš sa a plameň sa ťa nechyti.“

Esterka (E.): V tom období sme žili v domácnosti s Ivkovým ockom (88r.), ktorý bol po mozkovej príhode a jeho stav si vyžadoval 24 hodinovú starostlivosť. Popri našej práci z domu sme jeho opatrovanie vďaka Božej milosti zvládali. Veľmi sme ocenili ústretovosť našich troch detí, keď sme potrebovali „postrážiť starkého“. Neoceniteľnou pomocou bola aj ochota Ivkových piatich sestier, ktoré sa s láskou a nezištné striedali pri starostlivilosti o ocka počas našich odjazdov na manželské víkendy.

I.: „Nič mimoriadne sa nedeje.“ Na jar toho roku sme boli pozvaní košickým zborom BJB na zborový víkend do zariadenia pri vodnej nádrži Šírava. Pre manželov sme mali niekoľko tém z nášho víkendového kurzu. V sobotu bolo voľné popoludnie, tak som si

išiel zahráť s bratmi futbal. Akosi som nestíhal, a pomysel som si, že som už starý nato, aby som sa s mládežníkmi naháňal za loprou. Na bežnej únavě by nebolo nič divné, ale celý zvyšok dňa a aj v nedele mi bolo dosť zle. Kedže sa liečim na vysoký tlak, tak som to pripisoval mojej diagnóze a „nadmernému pohybu“.

V pondelok sa mi stav nezlepšoval, tak som zašiel k lekárovi, ktorý ma poslal k paní doktorke na interné oddelenie a tá ma po vyšetrení záchrankou expedovala na jednotku intenzívnej starostlivosti. Bolo to dosť nepríjemné, lebo vo štvrtok mal začať víkend pre manželov v Račkovej. Po niekoľkých vyšetreniach som o 2 dni putoval domov s tým, že lekári v podstate nič nezistili okrem nedostatku červených krvinek. Po návrate som sa na odporúčenie bol objednať na kolonoskopiu, kvôli komplexnosti zistovania, čo spôsobuje tento stav.

E.: V pondelok mi Ivko zavolał od lekárky, že ho odvážajú na JIS-ku. Poprosil ma, aby som mu priniesla osobné veci a jeho počítač, aby mi dal inštrukcie potrebné pre realizáciu manželského víkendu, ak by sa ho nemohol zúčastniť. Bola som zaskočená a na mysel mi prišiel sen, ktorý sa mi nedávno sníval. Bol to taký „polosen“, v ktorom mi zatelefonoval nás priateľ a kolega Tomáš Kriška, ktorý už bol vo večnosti. Bolo to celé veľmi expresné – zazvonil mi telefón, ja som ho vo sне zodvihla. Bola som prekvapená, že počujem jeho hlas, lebo som vedela, že už nie je medzi nami. Zmätene som sa ho opýtala – Tomáš a ty mi odkiaľ voláš? To bolo celé. Ráno som o tom povedala aj Ivkovi. V nemocnici som sa hlavne sústredila na všetky informácie a inštrukcie, ktoré mi

Ivko dal ohľadom realizácie manželského víkendu, takže si viac nepamä-

tám. No keď som si po odchode z nemocnice sadla do auta, všetko ma to „zalialo“ a ja som „lapala“ po dychu a volala k Bohu. Čo mám ako prvé urobiť, čo ako druhé a čo potom, aby som bola schopná sa sústredit na realitu. V hlave mi vŕili starosti a ešte si pamätam, že som mala hrôzu z toho, ak by išlo o diagnózu, ktorú mal Tomáš. Akú diétu bude musieť držať? Čo budem musieť naštudovať a variť Ivkovi? Pretože som vedela, čo Tomášova manželka Esterka absolvovala, mala som pocit, že ja to nezvládnam. Pri tomto premýšľaní akoby do auta „zasvetil lúč svetla a pravdy“ s otázkou: aké slovo dal Boh Ivkovi na tento rok?

„NEBOJ SA, ... KED' pôjdeš cez VODU, OHEŇ ... BUDEM S TEBOU. S tým Slovom prišiel do mojej hlavy a srdca pokoj spolu s ďalšou myšlienou: Jediné, čo teraz potrebujete, je, aby si bola v mojej prítomnosti a ja ťa povedem v tom, čo bude treba. Naštartovala som auto a odišla domov.

I.: Koncom júna som bol na spomínanom vyšetrení s tým, že som mal nejaký nález a o 2 týždne mali prísť výsledky. Medzitým sme boli s Esterkou na pozvanie vo Fínsku.

E.: Celý ten vzácný pobyt som prežívala v úzkostnejšej nálade. Požehnaním pre mňa boli malé skupinky, kde sme sa mohli veľmi osobne zdieľať, potešovať a modliť za seba. V jeden večer, keď som dotelefonovala s detmi, prezerala som ešte e-mailsy a v jednom z nich som našla zamyslenie o troch mladencoch v ohnivej peci, cez ktoré mi Pán Ježiš akoby znova naznačoval, že ideme prechádzat tažím obdobím. Potešovala ma a pracoval s mojím postojom dôvery voči Nemu (vieri). Nedokážem len tak „bezhlav veriť“, že bude dobré, lebo v Biblii sa píše ... Nerobilo mi dobre ani to, ak ma ľudia utesňovali týmto spôsobom. Nič ma nedokázalo potešiť, ani Ivko, iba Slovo, ktoré mne osobne v danej situácii Boh hovoril.

V ten večer mi nič konkrétnie nesľuboval, len ma viedol k postoji, aký mali traja mladenci v kritickej situácii. Možno poznali zaslúbenie v Izaiášovi, že „ked pôjdeš cez oheň, plameň sa ťa nechyti“, no napriek tomu ich vyznanie znelo: „Ak nás náš Boh, ktorého uctievame, chce zachrániť z ohňom rozpálenej pece a z tvojej moci, kráľ vyslobodí nás. Ak aj nie, vedz, kráľ, že tvojich bohou si nebudem uctievať a zlatej soche, ktorú si dal postaviť, nebudem sa klaňať.“ A moje vnútro sa priadal, áno, Pane, akokoľvek rozhodneš, budem uctievať jedine TEBA, čímkoľvek ma prevedieš. Tvoja vôľa, Tvoj zámer a Tvoj plán je ten najlepší aj pre mňa, pre našu rodinu, pre Ivku, pre službu. Neznamenalo to, že situácia so mnou „neotriasala“ tak, ako sa vlny pochádajú s ukotvenou lodkou. Bola som mladka, smutná, myšlienky na najhorší scenár so mnou kvali, častokrát bolo ľahké ubrániť sa slzám. No toto moje vnútorné rozhodnutie, toto vyznanie Bohu bolo mojou spustenou kotvou do pevnej skaly, ktorou bol a je Pán Ježiš Kristus.

I.: Po príchode z tohto pobytu som sa stretol s mojím priateľom, ktorý príšiel z Austrálie na Slovensko. Kedže je lekár, tak som mu spomenul, že čakám na výsledky z vyšetrenia. Ked ich budem mať, tak sa mu mám hned ozvať, že má spolužiaka brušného chirurga, že by ma hned, ako to bude možné, operoval. Povedal mi tiež, že na viac ako 90 % to bude zhoubný nádor. Predpovedaná diagnóza sa potvrdila. Tento rozhovor som mal začiatkom týždňa. V piatok som mal výsledky. Hned pondelok som nastúpil do nemocnice a v stredu ma operovali. Považujem to za úžasnú Božiu réziu.

Dva dni po operácii sa mi stav zhoršil. Esterka bola u mňa pred večerom na návštive a bolo mi tak zle, že som ju musel poprosiť, aby už išla. Večer začal okolo mňa poplach. Zobrali ma na CT a potom znova na oddeľenie intenzívnej starostlivosti. Ukázalo sa, že sa mi otočila činnosť črev, čo – musím povedať – je dosť nepríjemná záleženosť.

Namiesto očakávanej rekonvalescence som sa opäť ocitol na oddelení, z ktorého som „pred chvíľou“ odišiel. Ked som tam ležal, tak som spocítal hadičky, ktoré zo mňa trčali, bolo ich spolu päť. Jediné, čo som mohol robiť, bolo počúvať usmernenia lekárov, modliť sa a premýšľať. Tiež som si uvedomoval, že táto situácia nie je ľahká len pre mňa, ale aj pre Esterku a celú moju rodinu.

E.: V tom čase bol nás najmladší syn na anglickom tábore. Dievčatá boli so mnou a pomáhal mi so starostlivosťou o starkého, lebo som bola zapojená do organizovania tábora. No musela som kvôli zhoršeniu očkovho stavu prísť domov a zavolať pohotovosť. Ďalší deň nešťastnou náhodou nám starký v kúpeľni spadol a musel išť do nemocnice, kde zistili, že má zlomený bedrový klb. Bola som zničená, ale v duchu som si opakovala rozhodnutie „nepokloniť“ sa, nepoddať sa, ale pripomienúť si to, čo Boh hovoril predtým. Veriť Mu, že má veci pod kontrolou, hoci mne sa úplne vymykajú spod kontroly, a zveriť sa do Jeho rúk. Pripomenula sa mi myšlienka zo zamyslenia o troch mládencoch – „Ked Boh pracuje, nepriateľ podkuruje“ (Daniel 3:22). Očakával si, že zázrak uvidíš mimo ohňa, mysel si si, že Boh nedopustí, aby veci išli až tak ďaleko, ale pre teba Boh pripravuje zázrak v ohni.“

I.: Ked premyšľam nad tým, čo som v období hospitalizácie prežíval, tak asi jediné, na čo si viem spomenúť, bol pokoj. Nebola to len absencia strachu, neistoty, ale skôr istota Božej jedinečnej starostlivosti. Bolo viac než jasné, že text, ktorý som v tom roku dostal, bol pre túto situáciu. Uistenie o záchrane

z vody a ohňa, o tom, že Pán mi slúbil, že bude so mnou, že neprídem o život ani v záplave „živlov“, spôsobilo v mojom vnútri stav, kedy som sa vôbec neobával o budúcnosť. Ked teraz aj po tých takmer piatich rokoch na to myslím, tak je to zvláštne, udivujúce...

E.: Koncom toho týždňa som išla lektoram z Texasu odvieť kufre do Trenčína, ktorý už nie je daleko od Bratislavu, kde bol lyko operovaný. Tešila som sa, že ho budem môcť išť pozrieť a navzájom sa potešíme. No z potešenia bol strastiplný víkend, keď sa jeho stav skomplikoval a ja som odchádzala domov s tým, že mu je zatial len horšie. No cestou domov mi Pán dal niekoľko povzbudení – jednou bola pieseň z rádia, ktorá som si naladila, ktorej refrénom boli slová z Izaiáša 43, 2 – keď pôjdeš cez vodu, rieky, oheň ....". Ako sa mi strácal signál stanice pri výjazde z Bratislavu, na oblohe som si všimla nádhernú dúhu. To ma dojalo k sľzám a chvále nášho Pána.

I.: Na intenzívke som zase strávila niekoľko dní a potom to išlo už „štandardne“. O necelé dva týždne som mohol išť domov. Po návrate mi prvých pár dní bolo veľmi zle. Nemohol som dobre spať, ráno som pozoroval, ako vtáky tiahnu na východ a večer ako sa vracajú. Trvalo to pár týždňov, kým sa môj stav dostal do akého-takého normálu. Potom ma však čakala ďalšia výzva – chemoterapia. Po prezretí výsledkov jedným z lekárov na onkologickom ústave v Bratislave ma tento posadal do Ružomberka s tým, že asi bude potrebná len „zaistovacia liečba“. Operácia sa vďaka Pánovi podarila. V jednej z vybratých lymfatických uzlín som mal však metastázu. Spomínaný priateľ z Austrálie – mimochodom tiež onkológ – povedal, že „tá nám tam nepasuje“, čím naznačil, že je tam riziko ďalšej nákazy. V Ružomberku na onkologii som začal dostávať dva druhy chemoterapie. Jednu vo forme infúzií a druhú liekovú. Spolu som mal absolvovať 8 cyklov. Spočiatku to moje telo zvládalo dosť dobre, ale s príbûdajúcou chémiou v organizme sa to zhoršovalo. Po piatich kompletných liečbach lekár kvôli reakcii mojich končatín musel infúznu liečbu vysadiť a zvyšné cykly som absolvoval už len s liekmi.

Počas tohto obdobia mi jeden brat a jedna sestra povedali, že to vnímajú ako duchovný útok na našu službu manželom. Neviem, či je to náhoda, ale rok predtým nás Pán odvolal nášho kolegu, ktorý bol s manželkou iniciátorom služby manželom na Slovensku, brata Tomáša Krišku. Dozvedel som sa, že som mal nádor na tom istom mieste ako on. Čo k tomu dodat. Niektoré veci nevieme vysvetliť, ale dôležité je rozumieť tomu, čo nám k nim povie Pán. Jeho vôľa bola, aby nás previedol „vodou“ a „ohňom“. Rozumiem tomu tak, že má so mnou a s mojou manželkou ešte svoj plán.

Niekedy nás Pán neochráni pred kritickými situáciami.

Niekedy nás zázrak čaká v ohni...

Ivan a Ester Staroňovci

Nebojme sa im hovoriť pravdu

S manželom Matejom máme šesť detí. Neplánovali sme dopredu, brali sme ich ako dar Boží.

Vyrastala som v kresťanskej rodine, už ako dieťa som poznala Bibliu, veľa veršíkov sme sa učili naspäť. Ked som sa vydala a postupne sa naša rodina rozrastala, čítala som veľa kníh o výchove detí, veľa životopisov a hľadala som spôsob, ako spojiť teóriu s praxou. Uvedomila som si, že v stresových situáciách zabúdam na svoje predsačzatia a správam sa podľa vzoru mojich rodičov. Ked deti prijímame ako vzácný dar od Boha, máme im dávať slobodu, tak ako aj nám Boh dal slobodnú vôľu rozhodovať sa.

V situáciách, kedy by si mohli ubližiť, musíme byť prísní a rozhodní. Ak sa môj syn rozbehol na cestu, kde by ho mohlo zraziť auto, tak mu v tom zabránim, a keď je dieťa malé, potrebuje aj fyzický trest, pretože vysvetlovanie ešte nepochopí. Ak by sme sa vybrali na prechádzku a moja dcérka by mala radšej inú čiapku alebo topánky, a nie je dôvod nevyhovieť jej, tak je dovolím vybrať si. To sú príklady, v čom môžeme dať slobodu malým detom.

Ked je dieťa v puberte a pozabudne sa pri počítaci alebo je hodiny na mobile, dohodneme si čas, ktorý môže stráviť pred obrázkou, postavím mu tam aj hodinky a dbám o to, aby som ani ja nezabudla byť dôsledná.

Ked naše deti vyrástli, ale študovali a bývali u nás, dohodli sme sa, že môžu si slobodne vyplniť aj večery, ale o polnoci musia byť doma. Dali sme im slobodu?!

Dieťa vychovávame od narodenia a aj podľa Jána Amosa Komenského sú veľmi dôležité prvé roky života. Dovoľme detom rozhodovať sa, ale musia dodržiavať zákazy, ktoré sú nevyhnutné.

V každej situácii jednajme s detmi s láskou! Obavy a strach má každá matka. My kresťania máme výsadu, že každé ráno smiem vložiť život našich detí do Božích rúk. Verme, že On má moc ich ochrániť od zlého. Ja môžem urobiť maximum pre bezpečie mojich detí, aj tak je to málo! Skúšala som, že Pán je mocnejší.

Ked sme ako rodičia detí zodpovední a pracovití, môžeme zapojiť hravou formou aj malé deti do plnenia každodenných povinností. A keď si hľadajú deti výhovorky, prečo nemôžu doma pomôcť, často pomôže dohoda, napísaný zoznam povinností a termín, dokedy musia byť urobené.

Správne návyky musíme detom vstiepovaliť vlastným príkladom. Detom zakazujme len to, čo je nevyhnutné. Nech sa naučia niest zodpovednosť za svoje rozhodnutia.

Kým ich živíme, finančne zabezpečujeme (môže mať aj 22 rokov), mali by sa podriaďovať rodičom. Keď sa osamostatnia, naďalej sa za nich modlime, povzbudzujme ich, ale už neprikazujme ani nenariadujme, radu dávajme, len keď nás o to požiadajú.

Keď som bola bezradná, skúšila som v okruhu svojich priateľov, bratov a sestier nájsť niekoho, kto podobnú situáciu, v akej som bola, už prežil. Netreba sa hanbiť poprosiť o pomoc, o modlitby, o usmernenie v ľahkej situácii.

Niektoľné príkazy som deťom zopakovala tišickrát a aj tak na ne zabudli. Môj manžel často deťom pripomína, aby si topánky (teniskys, čižmy, papuče) odkladali do skriniek a nenechávali ich v strede vstupnej chodby. Raz, keď sa vrátil domov a potkýval sa o topánky, chytí ich do náručia a vyhodil z piateho poschodia na lúku medzi panelákmami. Deti si ich museli ísť pohľadať a pозbierať. Toto bol praktický spôsob, aj keď trocha krutý. Deti si zapamätali, že si musia odklaďať topánky na určené miesto.

Keď bol jeden z mojich synov asi štrnásťročný, hrával basketbal. Chodil na tréningy a občas odohrali v rámci okresu aj zápasy. Problém nastal, keď mali hrať v nedele.

Môj syn bol už vtedy obrátený a pokrstený mladý kresťan. Mal rád šport a aj jeho mali radi spoluhráči aj tréner.

Ale naša rodina v nedele navštěvovala bohoslužbu a keď prišli jeho kamaráti prosiť, aby aj on s nimi hral v nedele, nechali sme ho, aby sa on rozhodol. Hovorili sme spolu o spoločenstve s bratmi a sestrami, o význame Večere Pánovej. Ale rozhodnút sa musel on. A ja ďakujem našmu nebeskému Otcovi, že mu dal silu vziať sa tých nedelňích zápasov a radšej prísť do zhromaždenia, že mu dal odvahu správne sa rozhodnúť.

Dnes, keď sú naše deti dospelé, máme 16 vnúčat. Veľmi veľa sa s manželom modlím, aby im dal Pán Ježiš milosť, aby sa správne rozhodovali. A tie chyby, ktoré sme my vo výchove pri všetkej snahe robili, má Pán Boh moc naprávať.

Sú dni, keď prosím v pokání, aby moje deti Pán pretváral na svoju podobu.

V dôvere ich znova a znova vkladám do Jeho rúk. Nebojme sa deťom hovoriť pravdu. Priznajme si aj svoje zlyhania a dokážme prosiť o odpustenie. Keď je potrebný trest, tak trestajme s láskou, nie v hneve.

Hľadajme spôsoby, ako deťom prejavíť nežnosť a priatie.

Povzbudzujme ich a dôverujme im.

Moje motto: Žiť podľa príkladu Pána Ježiša.

Božena Uhrinová

Dajte im krídla

„Podstata výchovy detí k slobode spočíva v tom, aby dospeli k tomu, že samy „chcú“ robiť a rozhodovať sa pre to, čo je dobré v Božích očiach.“

Myslím si, že to je najjednoduchšia odpoveď, prečo dať deťom slobodu! K tomu je ale veľmi dôležité, aby sa im poskytovalo rozumové, morálne a kresťanské zázemie, na základe ktorého je dieťa schopné robiť dobro z vlastného rozhodnutia a podľa Božích princípov. Rovnako je dôležitý osobný príklad v každodennej živote.

Iste mi dáte za pravdu, že je veľmi náročné dosiahnuť (vzhľadom na stále sa stupňujúce zlo), aby sa z generácie na generáciu odovzdávalo niečo, čo stále platí a je isté. Pravidlá správania sa, dôveryhodné ciele, na ktoré sa oplatí nasmerovať celý svoj život. V tomto sa môžeme opierať len o Božie slovo, ktoré je nadčasové, nemenné a je svetom nášmu chodníku pre život aj pri výchove našich detí.

Žalm 119, 105: „Sviecou mojim nohám je Tvoje slovo a svetlom mojím chodníkom.“ Jedno je však isté. Prvoradou túžbou veriacich rodičov je priviesť svoje deti k poznaniu Pána Ježiša Krista ako ich osobného Spasiteľa. Celá výchova detí by mala byť podriadená splneniu tejto túžby a dosiahnutiu tohto cieľa.

V Písme máme veľa veršíkov o slobode.

... „*a budem chodiť v slobode, lebo som hľadal Tvoje zákony*“ (Žalm 119, 45). „*Ale ten, kto sa zahľadel do dokonalého zákona slobody a vytrval nie ako zábudlivý poslucháč, ale ako činiteľ skutku, ten bude blahoslavený vo svojom konaní*“ (Jakub 1, 25).

„*Aj hovorte aj konajte ako ľudia, ktorí majú byť súdení podľa zákona slobody*“ (Jakub 2, 12).

Všetci sme boli hriešní a zajatí, ale Pán Ježiš nám priniesol vyslobodenie.

V prorokovi Izaiášovi 61, 1 sa píše: „...*vyhlásiť zajatým prepustenie na slobodu...*“

My, veriaci rodičia vieme, že túto slobodu máme len vďaka obeti nášho Pána Ježiša Krista na golgotskom kríži. Táto Jeho obet je tým najpresvedčivejším dôkazom Bozej lásky k nám ľuďom. Áno, Pán Boh zašiel až tak ďaleko, že za naše hriechy obetoval svojho Syna a každému z nás ľudí dal slobodu rozhodnúť sa, či v Noho uveríme, alebo pôjdeme svoju cestou. A ak On sám zašiel až tak ďaleko, že nám dal slobodu rozhodovania v takejto dôležitej veci, tak kresťanský rodič by si mal položiť otázku: „A kto som ja, aby som nepostupoval podobne?“ Takže znova by som kládla dôraz na to, aby sme v prvom rade vo výchove našich detí mysleli na túto slobodu.

.... *slobodu, ktorú máme v Kristu Ježišovi...*“ (Gal. 2, 4).

O to sme sa s Božou pomocou pri výchove našich štyroch detí usilovali aj my.

Musíme si uvedomiť, že deti, ktoré nám dáva Pán Boh do našich rodín, sú s nami len na určitú dobu, a preto je každá chvíľa s nimi dôležitá, lebo sa už nikdy nevráti naspäť. Mnohé zdroje uvádzajú, že až 85 % osobnosti sa formuje do šiesteho roka dieťaťa, preto je veľmi dôležité venuvať sa mu čo najviac práve v tomto období, keď nadobúda kľúčové zručnosti a znalosti pre celý život. Každé dieťa je neopakovateľný, jedinečný Boží originál, a preto ku každému dieťaťu je potrebné pristupovať osobitne.

Z rozprávania jedného kazateľa, ktorého sa maminka dojročného chlapčeka pýtala, kedy má priniest diéta do kostola, odpoved' znala: „Máte už dvojročné meškanie.“ Navyše tá doba, keď môžeme na deti vplyvať, formovať a vychovávať ich je veľmi krátka.

„Vychovávaj chlapca na počiatku jeho cesty, tak sa ani v starobe neodchýli od nej.“ (Pr. 22, 6). Avšak nikde neexistujú školy na získavanie vedomostí, ako sa stať najlepsími rodičmi práve pre naše deti. Pomoc a rady nachádzame jedine v Písme. Rodičia jedného zázračného dieťaťa „Samsona“ boli upozornení, že po rokoch bezdetnosti budú mať syna. Jeho otec Mánóach sa modlil takto: „*Ach, Pane, nech príde, prosím, ten Boží muž, ktorého si poslal, ešte raz k nám a nech nás poučí, čo robiť s chlapcom, ktorý sa má narodiť*“ (Sd 13, 8).

V knižke „Dlho som mlčala“ od Ruth Grahamovej, ktorú vám veľmi odporúčam prečítať si, sa o.i. píše: „Keď sú deti malé, dávajte (zapúšťajte) im korene, avšak keď budú veľké, dajte im krídla.“

Keď sa pozriem do mojej minulosti, zistíjem, že je to veľká pravda.

Je veľmi dôležité, aby sa deti už od raného veku naučili pýtať sa, rozoznávať klamstvá, ktoré im ponúka svet, aby boli schopné správne sa rozhodovať.

Sloboda si vyžaduje dôveru v komunikáciu, disciplínu a poslušnosť v láskyplnom vzťahu. Tieto tri veci sú vzájomne prepojené. Nielen že disciplína je efektívnejšia v prostredí vrúcneho vzťahu, ale aj naopak, vzťah sa dobrou disciplínnou upevňuje. Naopak, nikto sa dlho neteší spoločnosti nevychovaného dieťaťa. Deti nemilujú svojich rodičov menej, keď sú prísnii a dôslední.

Ale o to viac sa snažia získať si vaše uznanie a usilujú sa byť milé a poslušné. Je to tak aj v duchovnom živote každého človeka vo vzťahu k našmu Pánovi (komunikácia = modlitba a čítanie Božieho slova, disciplína, poslušnosť = zachovávanie Božích prikázań a ich praktizovanie v živote človeka). Skutočná úcta k slobode si vyžaduje presadzovanie morálnych požiadaviek, ktoré človeku pomáhajú, aby dokázal prekonávať samého seba. Napríklad rodičia by mali od detí vyžadovať – berúci do úvahy ich vek – rešpektovanie istých limitov. Niekoľko sa môže ukázať

ako nevyhnutný aj trest, uplatňovaný s prezierovosťou, zdržanlivosťou a s vysvetlením jeho dôvodov. Na mnohých miestach v Písme máme verše pre telesné trestanie detí (aj keď to v súčasnosti v niektorých krajinách prísně zakazujú).

V Príslovi 23, 13 – 14 sa píše: „**Nezdráhaj sa trestať chlapca; nezomrie, keď ho vyšľaháš prútom. Ty ho vyšľaháš prútom, ale život mu zachráníš pred podsvetím.**“

Primerané telesné tresty a disciplína sú tu teda kvôli detom a ich správnej výchove. Bojovníčku proti rituálnemu zneužívaniu dievčat v Indii, Amy Carmichaelovú, v detstve naučili, že sa má svoju otcovu podčakovať, keď ju potrestá. Vyjadrovala mu tým vdaku, že mu na nej záleží.

Milovať vlastné deti znamená milovať aj ich slobodu. Tak ako ani rastlina nerastie preto, že by ju záhradník „natahoval“, ale preto, že sa rastlina stotožňuje so svojou výživou, tak sa aj každé diéta rozvíja do svojej osobnosti v tej miere, v akej dokáže slobodne napodobňovať model, ktorý sa jej ponúka. Preto keď rodičia predložia detom návrhy a rady a keď svoje deti úprimne milujú a usilujú sa o ich dobro, mali by vedieť takne ustúpiť do úzadia, aby tak nič nestalo v ceste veľkému daru slobody, ktorý uschopňuje človeka milovať Pána Boha a slúžiť Mu. Mali by mať na pamäti, že sám Pán Boh chce, aby sme Ho milovali a slúžili Mu v slobode, a že On vždy rešpektuje naše osobné rozhodnutia. Avšak pri tom tzv. našom ústupe do úzadia by sme ich mali usmerňovať a stále im byť nápomocní.

Je samozrejmé, že milovať slobodu našich detí neznamená, že sme ľahostajní k tomu, ako s ňou nakladajú. Rodičovstvo znamená zodpovednosť za výchovu detí, usmerňovanie ich slobody a kladenie „požiadaviek“ na ňu. Podobne ako Pán Boh zaobchádza s ľuďmi – jemne a pevne, aj rodičia by mali vedieť, ako vychovávať deti k tomu, aby využívali svoje schopnosti spôsobom, ktorý im umožňuje stávať sa kvalitnými veriacimi ľuďmi. Rodičia musia komunikovať so svojimi detmi o tom, čo je dobré a čo je to najlepšie pre nich. Niekedy potrebujú aj silu, aby dokázali napomínať s nevyhnutnou energickosťou. Keďže svoje deti nielen rešpektujú, ale ich aj milujú, nemienia „tolerovať“ akékoľvek kroky, pre ktoré sa ich deti rozhodnú.

Aj pre tento spôsob výchovy máme v Písme mnohé usmernenia. Vhodnou príležitosťou je, keď si deti pýtajú povolenie pre uskutočnenie svojich plánov. Vtedy im možno dať najavo, že to závisí od nich, ak pritom dostatočne zväžia všetky okolnosti. Treba ich však povzbudzovať k tomu, aby si položili otázku, či je vhodné dožadovať sa toho, čo chcú. Taktôž im pomáhamo rozlišovať medzi skutočnými potrebami a obyčajným rozmarom, pomáham im pochopiť, že by nebolo spravodlivé napríklad mŕňať peniaze na to, čo si mnohí ľudia nemôžu vôbec dovoliť. Kresťanská rodina je alebo mala by byť miestom poriadku, lásky, úcty a úprimnej vieri.

V Príslovi 24, 3 – 4 sa píše: „**Múdrošťou buduje sa dom a rozumnosťou sa upevňuje. Poznaním napĺňajú sa komory ušeljakým uzáčnym a milým imaním.**“

V konečnom dôsledku sloboda nadobúda svoj skutočný zmysel, len ak slúži Pravde, ktorá oslobodzuje, keď sa sýti hľadaním nekonečnej Božej lásky, uvolňujúcej nás zo všetkých našich závislostí. „... a poznáte Pravdu a Pravda vás oslobodí...“ (Ján 8, 32).

Zodpovednosťou nás rodičov ako vychovávateľov je, aby sme pripravili deti na život – nech sú čestné, pevné, spravodlivé, skromné a spoľahlivé. Nech sa nevyhýbajú zodpovednosti, ale pre-dovšetkým nech majú bázeň pred Hospedinom, ktorá je počiatkom múdrosti. To ostatné je už vecou ich rozhodnutí.

Ako som spomínila, keď sú deti veľké, dajme im krídla, tak na záver by som ešte pridala jeden obraz zo života orla kráľovského. Jeho príklad v tom, ako učí lietať svoje orličatá, nám môže v mnohom poslužiť. Ked usúdi, že by už mohli vyletiet z hniezda, tak ich sám vyhodí a nechá ich padať volným pádom. Keď sa im neotvoria krídelká, tak ich podletí a nechá ich dopadnúť na svoje krídla. Toto opakuje dôvod, kym si neotvoria svoje krídla a nenaučia sa lietať.

Podporujme deti, v čom len môžeme, a naznačme im, že dvere rodičovského domu, ako aj srdcia rodičov sú pred nimi vždy otvorené. Aby vedeli, že keď sa niekedy v niečom možno neroz-hodnú správne, tak vždy majú možnosť obrátiť sa na nás, rodičov, s vedomím, že budú kedy-koľvek prijaté s láskou!

jm

Svoboda v pravý čas!

Být svobodní a nezávislí chceme všichni, ale najít ten pravý čas pro propuštění našich dětí k jejich vlastní svobodě je už pro nás rodiče těžší. Myslím, že hlavně pro nás maminky. Možná se usmějete a v duchu se mnou budete souhlasit. To malinké děťátko, co se nám narodilo, tak moc přílnulo k našemu srdci a nechat ho jít? No to ne, to se bráníme. V našich myšlenkách jsou obavy: „Jak to vše, co na něho je ve světě nachystáno, asi zvládne? Jak bude řešit spoustu tak těžkých rozhodnutí bez nás? A rozhodne se správně?“

Tolik bychom jim chtěli pomoci. Ale – ne-

můžeme! V tuto chvíli, nám zůstávají již jenom „dobré rady“ a to jenom tehdy, jestliže dítě o ně stojí!

Dokud je dítě malé, tak ono od nás opravdu hodně odkouká a samozřejmě nás napodobuje. Jsme mu příkladem a opravdu bychom měli co nejvíce využít tento čas, být s dětmi a ukazovat jim všechno, jak a co děláme, jak se rozhodujeme a hlavně jak počítáme v našem životě s Bohem a Jeho vedením. Vidí naše děti, že je nám Bůh v životě pomocí?

On totiž čas k výchově tak rychle utíká! Najednou zjistíme, že děti mají již své zájmy a plány si tvoří bez nás. Zkoušejí samy a tak

to jistě má byt a je to tak dobré. Mnohokrát jsme možná slyšeli: „Já chci byt jako tatínek!“ A to je jistě velmi dobrý signál pro nás, že naše děti jsou nasnímrovány naším směrem. Ony presne vědě, jak by to dělal tatínek nebo maminka. A to je to hlavní.

I když se setkávají s jinými příklady kamarádů, přesto mají jistotu, že když jdou za námi pro radu, že jim poradíme, tak, jako vzdycky, co nejlépe. Samozřejmě zvažují a popřemýšlejí, co by asi bylo dobré, – mnohdy se také rozhodnou samy a chtějí to zkoustit.

V tuto chvíli je však musíme nechat, aby se svůj život učily řídit samy, i když víme, že rozhodnutí není dobré. Hlavně je důležité žít s Bohem, aby se ptaly, jaká je Jeho vůle i pro jejich život. Někdy se rozhodnou samy a velmi rychle, snad až zbrkle, ale i to je pro ně školou. Můžeme z toho být smutní, udělali bychom to jinak, ale ony se musí postavit k životním zkouškám samy. Tomuto tichému pozorování našich dětí se říká: „Cesta do dospělosti!“

Jeden pisatel knihy napsal, že jsou tři fáze v našem životě, které nás ovlivní:

1/ to, co nám bylo v genech naší rodiny předáno,

2/ to, co jsme se od rodičů naučili výchovou,

3/ to jsou naše vlastní rozhodnutí.

Všechny body jsou důležité a prolínají se v našich životech, ale ten třetí bod, na tom opravdu záleží, jak se každý rozhodneme. Je totiž nejdéle časovou částí v našem životě. Velikou výhodou je, když k pomoci si z vážnosti přibíráme Boží moudrost a tu respektujeme.

Rodiče, prosím, modlete se za vaše děti každý den. To je to jediné a nejdůležitější, co pro ně můžete udělat. Je to váš každodenní úkol. Dospělé děti jsou již samostatné, nemluvme jim do jejich životů.

Vše, co jsme v jejich dětství do nich zaseli, to tam jistě je a jedině Bůh jim vše může připomenout v pravý čas.

Dana Jersáková

Čemu nerozumíš?

„Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehl.“

(Přísloví 3, 5).

Znám mnoho lidí, kteří Boha prosí, aby jim zajistil úspěch, aniž by nejprve zkusieli udělat, co od nich žádal.

To však není víra.

Víra vždy vyžaduje riziko. Víra znamená, že uposlechněš, i když nerozumíš.

Například odpustit; to nikdy nevypadá jako dobrý nápad – dokud si to nevyzkoušíš. Přitom je to ale jedna z největších zkoušek tvé víry.

Může se zdát, že odpustit tomu člověku není správné, že to není spravedlivé. Odpuštění je ale vždycky správnou volbou, ať jsi tomu schopen porozumět nebo ne.

Vzpomínáš si, jak ti v děství rodiče řekli, abys udělal něco, co ti připadalo nesmyslné? Ale po bitvě je každý generál; dnes to může ze zpětného pohledu pochopit tak, jak tomu rozuměli rodiče.

A právě tak to funguje i u Boha.

Víra dělá správné kroky i tehdy, když vypadají nesmyslně.

V Příslovích 3, 5 se praví: „Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehl.“ Ty nikdy nevidíš celkový obraz, ale Bůh ano. Velký příklad nám k tomu Bible podává v Gedeónově příběhu v 7. kapitole knihy Soudců. Do bitvy proti sto třiceti pěti tisícům nepřátelských vojáků vzal Gedeón tři sta Izraelců; na jednoho případalo čtyři sta padesát nepřítel! Bůh přikázal, aby si vojáci vzali pochodně, polnice a hliněné džbány; takový povel musel být Gedeónovi určitě k smíchu.

Pak Bůh Gedeónovi řekl, ať pochodně schovají pod hrnce, aby v noci nebylo světlo vidět, a ať obcházejí nepřátelský tábor. „Až vám řeknu,“ pravil Bůh, „zatrubte na polnice a rozbitje džbány, aby se ve tmě náhle rozzářilo světlo pochodní. Bude to vypadat, jako když tábor obklíčuje obrovská armáda. Propukne tak hromadný zmatek a skončí to vzájemným bojem nepřátelských vojáků mezi sebou.“

Gedeón uposlechl, i když mu to nedávalo žádný smysl! Izraelci zaduli do polnic, rozobili své džbány a odhalili světlo pochodní. Tím šokem ze sna vyburcování vojáci začali místo s Izraelci bojovat mezi sebou.

Gedeón udělal, co mu Bůh řekl, a Izraelci bitvu vyhráli.

Někdy té Bůh vyzve k něčemu, co vypadá šíleně – třeba abys šel bojovat proti drtivé přesile. Víra znamená uposlechnout Boha, i když nerozumíš, co po tobě vlastně chce. Žít vírou bez rizika nelze.

Když ale od tebe Bůh něco žádá, ví proč. Můžeš mu důvěrovat.

Rick Warren

...aj bez slov

Začiatkom apríla, keď bola u nás na pošte zlá „náladá“ najmä preto, že jedna kolegynia, ktorá donášala strach formou „prehnanej hygiény“ a vyžadovala to od všetkých nátlakom cez vedúcu, mala som potrebu nejaký vyjadriť svoj postoj a POKOJ nad každý rozum (aj bez slov).

Tak som si cez víkend popri šití bežných rúšok rôznych farieb (ktoré som ľuďom rozdávala), usila aj jedno žlté s úsmevom. Zabralo.

Moji kolegovia a kolegyne vedia, v Koho verím. Ne raz som im svedčila o živom Bohu, takže to usmiate rúško nebolo výsmechom momentálnej situácie, ale vyjadrením vnútornej pohody a pokoja. Pred odchodom do práce ma odfotili, a tak máme „pamiatku“ na tieto časy. Aj na ceste a v teréne zohralo toto rúško svoju „optimistickú“ úlohu a viacerým som mohla vysvetliť, čo ten úsmev znamená... Boh je Vítaz a porazil každú chorobu. Treba činiť pokánie a navrátiť sa k Nemu.

Niečo podobné som urobila ešte v zime.

Dala som si vyrobiť tričká s ovečkou a textom –

Si moja ovečka ... Ježiš – Mám ich 10 v rôznych sviežich farbách. Mám teda dobrú a radostnú skúsenosť s nápismi, preto som si vyzdobila aj rúška. Na úrade v obci, kde som poštárkou, máme novú starostku. Je to ambiciozna mladá, pekná, vzdelená žena, ale viem, že sa hrdí „ateistickým“ pohľadom na svet. Priniesla som im poštu. Boli tam okrem nej ešte tri iné osoby. Mala som na ústach nové rúško s textom. Pozrela na mňa, prišla bližšie a začala slabikovať nahlas: „Toto rúško chráni, ale .... iba JEŽIŠ môže ZACHRÁNIŤ.“ Ostalo tam ticho a ona sama prekvapená, čo to práve prehlásila (?), chcela zachrániť situáciu, a tak sa ma pýta: „Vy potrebujete zachrániť ???“ Odpovedám jej: „Pravdaže potrebujem zachrániť“ a usmiala som sa na ňu pod rúškom i očami ... „A vy nie?“ Pohotovo a sebaisto odpovedala: „Ja nie!“

... nuž zatiaľ tento príbeh nekončí „happyendom“, ale ... všetkému nie je koniec. Zatiaľ som tam ešte poštárkou a verím, že dialóg raz môže pokračovať medzi štyrmi očami. Mnoho iných situácií a konfrontácií som zažila, odkedy chodím popísaná.

Všetky sú o tom, že môžem vydávať svedectvo. Viete, ľudia ma majú radi ako poštárku.

Vychádzam im v ústrety v službách pošty, ale aj ľudsky – nosím čínske balíčky, platím šeky, aby nestáli vo „frontách“ pred poštou ... chcú ma teda „oslavovať“. Toto je výborný spôsob, ako nebrať slávu Bohu, ale JASNE komunikovať, Komu patrím a Komu slúžim.

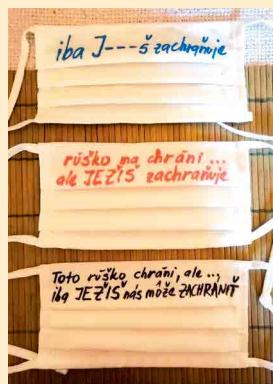
Tiež je to však zodpovednosť... lebo z plnosti srdca hovoria ústa ... a sú aj negatívne situácie, keď je možné svojím správáním haniť meno Pána.

Je to výzva aj milost byť chodiacou Bibliou.

Je to škola v praxi ...

Každopádne pre učeníkov Pána Ježiša platí, aj v tomto čase „pandémie“, že Slovo nášho Boha je živé: „Milujúcim Boha, povolaným podľa rady Božej, VŠETKY veci slúžia na dobré“ (Rim 8, 28). Platí to aj pre Covid 19.

Andrea Schererová

Zažít lásku ve svém nitru

Láska, kterou každý hledáme, můžeme zakoušet v hloubi své duše.

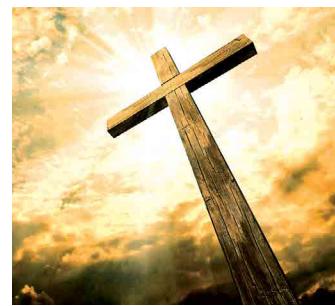
Je to Bůh – **Bůh je Láska s velkým L**.

A v konkrétních zkušenostech lidské lásky se snažíme dotknout pramene lásky, který vyvěrá ze dna naší duše. Když se dotýkám tohoto pramene lásky, pak se nemusím nutit k tomu, abych miloval.

Láska ze mě může proudit. Láska k lidem, ke stvoření, ke zvířatům.... Zkušenost lidské lásky a i zkušenost jejího nedostatku – prožíváme obojí – nás přivádí k tomuto vnitřnímu prameni lásky.

Přiznat si potřebu lidské blízkosti, prožívat ji, a zároveň se cítit bezpečně v hloubi své duše.

Andrea J. Larson

To není konec příběhu

Když je naše budoucnost nejistá, svět se zastavil a všude je plno strachu, mohlo by to vypadat, že se i tvůj příběh chýlí ke konci. Bible nám říká:

„Na všech stranách jsme tísňeni, ale nejsme zahnáni do úzkých. Jsme bezradní, ale nejsme v koncích. Jsme pronásledováni, ale nejsme opuštěni. Jsme sráženi k zemi, ale nejsme poraženi... vždyť víme, že ten, kdo vzkřísil Pána Ježíše, také nás s Ježíšem vzkříší a postaví před svou tvář spolu s vámi“ (2 K 4, 8–9, 14).

Nemůžeš prohrát! Nakonec vyhraješ, ať se stane cokoli. I kdyby tě celosvětová choroba připravila o život, půjdeš – pokud věříš v Ježíše Krista jako Spasitele – rovnou do Boží přítomnosti.

Tehdy tvůj příběh teprve začne!

Díváš ses někdy na nějaký televizní seriál, ve kterém každá jednotlivá epizoda končila napjatou situací, a ty ses musel nervovat myšlenkou, že hrdina třeba nepřežije?

To může znamenat strašné napětí. Co ale takhle počkat, až všechny díly skončí? To pak budeš mít celý seriál pod přehledem. No, pokud víc, že bude dalších pět sérií, nebudete si dělat příliš starosti s tím, zda hrdina v nějaké prekerní situaci nenatáhne bačkory. Ne každá epizoda příběhu je tou poslední.

Nevíme, kolik času nám na této zemi zbývá, ale to neznamená, že žijeme bez naděje. Abys mohl uprostřed takové krize, jako je světová pandemie, žít s nadějí, potřebuješ změnit svůj úhel pohledu. Žít ve světle věčnosti.

Jednoho dne, až se setkáš s Ježíšem v nebi, skončí každé tvé trápení, nemoc, starost, smutek, stres i žal.

Podívej, k čemu potřebuješ v budoucnosti vzhlížet: „(Bůh) setře jím každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani náruku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pomínulo“ (Jz 21, 4).

Tohle není konec příběhu.

Co má pro nás budoucnost ve svých rukou, nevíme. Víme však, KDO má tu budoucnost ve svých rukou.

Rick Warren

Strach sleze jako sníh

Pouze setkáním s Bohem strach sleze jako sníh na slunci. Nevymízí tím, že se budeš snažit ovládat, ani ti nepomohou nějaké umělé rozumové vývody. Strach zmizí pouze tím, že otevřeme své srdce a svou mysl Stvořiteli, Pánu. Pak se naše srdce uklidní. Pouze tím, že se setkáme s Bohem, můžeme čelit strachu a překonat jej. Člověk je křehký, slabý, neschopen sám čelit realitě. S Bohem však může překonat cokoli.

Neomezená víra, víra, která mě otevří Bohu, víra, která mi dává zakoušet Boha, je protilekem na každý strach a úzkost.

A. N.

Obrácí zármutek v radost

V roce 1951 schválil izraelský Knesset rezoluci, na jejímž základě byl určen Den památky obětí holocaustu neboli v hebrejském *Yom HaŠoa*.

Mělo to být na připomennutí zavraždění šesti milionů Židů a pokusu o vyhlazení všech evropských Židů nacisty v Evropě ve 30. a 40. letech 20. století. Byli i další lidé, kteří nacisté považovali za nežádoucí a i ti byli nemilosrdně pronásledováni. Jednalo se o dobu temna v historii lidstva.

Hebrejské slovo „šoa“ vlastně neznamená „holocaust“, ale zpustošení nebo zničení. Někdy se překládá také jako „vichřice“, což má navodit myšlenku zničení, které přichází náhle. Je zajímavé, že nacisté používali pro vedení války pojem „Blitzkrieg“ (blesková válka). Popisuje to taktiku, kdy museli být rychlí, přemoci svého nepřítele nebo protivníka tak, aby neměl vůbec čas reagovat. Totéž se dá říct o holocaustu. Byl rychlý a velmi zničující.

Existuje příběh z tohoto období, který připomíná to, co se stalo v Osvětimi. Byl právě prosinec a skupina židovských vězňů chtěla slavit Chanuku. I když to bylo životu nebezpečné, byli rozhodnuti slavit tento svátek. Dalším problémem bylo, že neměli svíčky. Z kousku másla a masa, co dostávali, si schovávali tuk, až ho měli tolik, že z něj vyrobili jednu svíčku. Každou noc Chanuky se tajně sešla v baráčích skupina Židů spolu s rabínem, odříkávali příslušné modlitby a slavili tento svátek.

Jejich statečnost a oddanost slavit tento svátek tváří smrti ukazuje na vnitřní sílu a odhodlání dívat se za toto zničení a zpustošení, které bylo kolem nich. Udělali něco, co by pro ně opravdu demonstrovalo, že světlo rozhná temnotu a dobro překonává зло. Také to naznačuje, že Bůh přemůže protivníka a častokrát pracuje skrze nás. A tak tito stateční lidé znázornili na příkladu tuto pravdu i uprostřed smrti a zničení.

Je důležité, abychom v sobě tento příběh nechali rezonovat. Holocaust v Evropě nebyl jedinou dobou, kdy se lidé rozhodli zničit Boží lid. To se táhne zpět do doby Kaina a Ábela, kdy Kain ze žárlivosti zabil spravedlivého Ábela. Dále je to příběh Agagovce Hamana, který se snažil zničit Boží lid v Persii. Jde o to, že Boží lid bude nenáviděn, protože svět nenávidí Boha. Mesiáš to řekl takto: „Zradí vás i vaši rodiče, bratři, příbuzní a přátelé a někteří z vás budou zabiti. A všichni vás budou nenávidět pro mé jméno“ (Lk 21, 16–17).

Každý den vidíme, jak tato nenávist vůči Bohu a Jeho lidu roste a je čím dál zjevnější. Ale jako tito muži v Osvětimi musíme být odevzdání pravdě a odhodlání k tomu, ať už budou okolnosti kolem nás jakékoliv, nechat svítit naše světlo. Nenechat se tím odradit ani uprostřed chaosu a zničení a být svědky pravdy a světla. Navíc máme zaslíbení, že i když se nás svět snaží zničit, Stvořitel bude s námi.

Prorok Izajáš napsal: „Duch Panovníka Hospodina je nadě mnou. Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným, poslal mě obvázat rány zkroušených srdcem, vyhlásit zajatcům svobodu a vězňům propuštění, vyhlásit léto Hospodinovy přízně, den pomsty našeho Boha, potěšit všechny truchlící, pozvednout truchlící na Sijónu, dát jim místo popela na hlavu čelenku, olej veselí místo truchlení, závoj chvály místo ducha beznaděje. Nazvou je „Stromy spravedlnosti“ a „Sadba Hospodinova“ k jeho oslavě. Co bylo od věků v troskách, vybudují, postaví, co kdysi bylo zpustošeno, obnoví zničená města, zpustošená po celá pokolení“ (Iz 61, 1–4).

I uprostřed zpustošení a zničení se musíme držet zaslíbení, že z něj Bůh obnoví svůj lid a obrátí naše truchlení v radost.

Bill Cloud, Shoresim Ministries
www.billcloud.com

Teologický seminář v Bukowině

Před mnoha lety jsem viděla tablo s fotografiemi kazatelů a laických pracovníků, kteří sloužili sboru BJB v Ostravě. Byla na něm kromě jiných i fotografie bratra Jiřího Turoně. Protože toto jméno bylo pro mne zcela neznámé, začala jsem hledat informace o tomto bratrovi. Nezískala jsem jich mnoho.

Narodil se roku 1877 ve vesničce Chotěbuz u Českého Těšína. Byl členem sboru BJB v Ostravě, často sloužil na stanici ostravského sboru v Karviné v domě bratra Guzného, kde sloužil v polském jazyce. Zemřel 24. února 1954 ve vesničce Podobora u Českého Těšína.

A co ještě jsem se dozvěděla? Jeden pamět-

ník mi napsal: „Nevím přesně, kde se připravoval pro kazatelskou službu, usuzujíc z toho, že ovládal bezchybně němčinu, mohlo to být na Bukowině.“ A dál nic...

Mohlo to být na Bukowině! Ale na jaké škole, na jakém semináři? A vlastně v jaké Bukowině? Řekne-li se totiž Bukowina, všem se určitě nejprve vybaví kraj, jehož část patřila dnešní Ukrajině a část dnešnímu Rumunsku. Ano, v Bukowině v té době už byli baptisté. Vždyť první ordinovaný baptický misionář pro oblast Bukowiny a Galicie (tehdy součásti Rakousko – Uherské monarchie) byl bratr Ferdinand Massier, který toto povolání přijal již v roce 1865!

Ale člověk, který se narodil na Těšínsku a ovládal dobré polštinu? Proč by studoval v Rumunsku? A proč a jak by na začátku 20. století odcházel tak daleko?

Tak jsem hledala v Polsku. Tam je mnoho vesnic a vesniček s názvem Bukowina či Bukovina. Ale nikde nebyl seminář, nikde nebyla biblická škola, biblický vzdělávací ústav.

A potom – při dovolené, kterou jsme trávili na Broumovsku – nás místní kazatel pozval na výlet do malé polské vesničky Pstražná. Do nesmírně zajímavé vesničky. Dnes téměř liduprázdné s několika obydlenými chalupami, skanzensem lidové kultury Sudetského mezihoří a evangelickým kostelem. A bohatou historií. Česky se vesnička jmenuje Stroužné, německy se jí říkalo nejprve Strauseney, v období Sudet Straussdörfel, od roku 1945 patří Polsku a jmenuje se Pstražna. Území je nazýváno Český koutek. Zajímavé, že? Území, které původně patřilo Rakousku, po prohrané válce Prusku (odtud ty německé názvy), dnes patří Polsku. Ovšem již od 11. století bylo obydleno převážně tzv. „kladskými Čechy“. Ještě na začátku minulého století, tedy v období, které mé při mém hledání nejvíce zajímalо, žilo zde v jedenácti vesničích více než pět tisíc (některé prameny uvádějí více než deset tisíc) česky mluvících obyvatel. A součástí vesničky Pstražna je osada – Bukowina Kłodzka, německy Bukovine, v období II. světové války Tannhübel.

Takže Bukowina!

A zde, na nejvyšším osídleném místě, na úbočí kopce Bor, stojí lázeňský dům Orlík pro děti nemocné leukemii. A na domě je zcela nenápadná pamětní deska, spíše destička, s nápisem, který připomíná, že budova původně sloužila jako tzv. „Missionshaus“.

A byla jsem u cíle svého hledání.

Pokud se chceme dozvědět něco bližšího o tomto „domě misie“, musíme se podívat na činnost „Missionsbundes Süd-Ost-Europa - MSOE“. Misijní svaz pro jižní a východní Evropu byl založen v roce 1903 a jeho prvním předsedou se stal bratr Martin Urban, protestantský (evangelický) kazatel, který patřil k tzv. Heiligungsbewegung, tedy ke křesťanskému probuzeneckému hnutí. MSOE si určilo za své motto slovo Písma z 1. Timoteovi 2, 4: „Bůh chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu.“ Martin Urban stál v čele uvedené misijní organizace od svých 27 let až do roku 1938. Stál v čele misijní práce, která od svého počátku počítala s tím, že člověk může selhat, ale i takového slabého člověka si Bůh může použít k tomu, aby nesl evangelium až na konec světa.

Je potřeba jen opravdová srdečná láska k Ježíši a k oběti hotová láska ke ztraceným duším. Určitě není bez zajímavosti, že Martin se připravoval na službu misionáře v Číně. Ovšem, odpověď misijní společnosti tehdy zněla „příliš mladý a nezkušený“. A byl poslan do tehdejšího východního Německa, do Kattowitz. Pro Pána příliš mladý a nezkušený nebyl. Založil misijní organizaci, která pracuje dodnes. Dnes má kolem 120 spolupracovníků ve 23 zemích po celém světě.

Již rok po svém založení zakládá MSOE misijní seminář v Katovicích. Protože MSOE viděla potřebu přípravy misijních pracovníků obzvláště pro oblast jižní a východní Evropy, a protože se její práce rychle rozrůstala, byl o několik let později založen „Missionshaus“ právě ve vesničce Pstražna, v Bukovině Kłodzke. Přiložená fotografie ukazuje vzhled semináře v letech 1920 – 1925, nedlouho po jeho založení. Později byla i tato budova rozšířována, aby mohla přijmout více studentů. Připravovali se zde pro svou službu v zemích jižní a východní Evropy misijní pracovníci, ale také mnoho laických pracovníků a diakonů z uvedených zemí. Jedním z nich byl v počátcích semináře (někdy po roce 1928, tedy po roce svého křtu) i zmiňovaný bratr Jiří Turoň. Určitě bude zajímavé zmínit, že bratři, kteří se připravovali pro misijní službu, se nevzdělávali pouze v teologii, pastorači a dalších předmětech, které bychom očekávali. Kromě biblických studií se vzdělávali i v oborech, které jim měly zajistit obživu, teď v řemesle a v zemědělství.

Bratr Turoň například byl vyučený stolař, i když nevím přesně, kde se řemeslu vyučil.

Bratr Turoň byl pokřtěn v Polsku bratrem kazatelem Tučkem až v pozdějším věku, jak jsem již zmiňovala v roce 1928, kdy se připojil ke sboru BJB v Ostravě. Před tím už ovšem sloužil jako kolportér a evangelista. Nejprve sloužil mezi tzv. Rozhodnými křestany, jejichž první sbory vznikaly právě na Těšínsku.

(V roce 1910 skupina patnácti lidí zaregistrovala v těšínském úřadu starosty Svatý pro Rozhodný křestanství, později zvaný Svatý

rozhodných křestanů. Tento svaz byl ustaven jako skupina společenství působícího uvnitř Evangelické církve.) Jiří Turoň měl také blízko k Josefu Kostomlatskému, kazateli tehdejší Svobodné reformované církve.

Nepodařilo se mi zjistit, ve kterém období studoval v Bukovině. Mohl tam být v období, kdy sloužil Rozhodným křestanům, tedy společenství uvnitř Evangelické církve, které patřil MSOE a Missionshaus, nebo později povzbuzen bratrem Kostomlatským, nebo až po křtu na vyznání víry, kdy se připravoval na službu na naši Jednotě. (Předpokládám ovšem, že dříve – jednak vzhledem k jeho věku a také proto, že bratr Tuček by mu asi doporučil nějaký baptistický seminář).

Je nutné říci, že Missionshaus sloužil nejen k vyučování. Protože posláním „Missionsbundes Süd-Ost-Europa – MSOE“ Misijního svazu pro jižní a východní Evropu bylo od samého počátku šíření Bibli do všech přístupných jazyků, pracovali zde i překladatelé Bible. Jednou z prvních, jejíž překlad misijní svaz dokončil a zveřejnil, byla rusínská Bible. A ve 40. letech tam farář Martin Hoffmann překládal Bibli do ukrajinštiny.

Ale vrátme se ještě k začátkům MSOE a k jeho zakladateli. Je totiž zajímavé, že přestože se jednalo o kazatele evangelické církve, měl stejně heslo jako zakladatel baptistické církve v Německu, „otec kontinentálních baptistů“, Johann Gerhard Oncken. Pamatujete jeho heslo? „Každý baptista misionářem!“

A bratr Urban měl podobné: „Naše společnost se stále více a více učí, že každý křestan musí být misionářem a každý sbor musí být sborem misijním!“

Jak už bylo řečeno, „Missionshaus“ slouží dnes jako dětská léčebna. Ale slova jeho zakladatele jsou platná dodnes: „Co máme činit? Sám od sebe nemusíš dělat vůbec nic. Stejně by to nestačilo, abys sedmi chleby nasily pět tisíc hladových. Ale dej sám sebe do služby Kristu. On si tě použije a bude činit zázraky, které dodnes nikdy nebyly k vidění.“

Slavomila Švehlová

Bukowina b. Kudowa: Das Missionshaus (Těšín)

Tomáš Graumann u Pána

Thomas Herman Graumann (28. ledna 1931 Brno – 27. dubna 2020), byl brněnský rodák židovského původu, který se narodil v sekularní rodině. Druhou světovou válku přežil díky iniciativě Nicholase Wintona. Později konvertoval ke křesťanství a stal se misionářem. Do vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava vyrůstal na zámku v Těšanech u Brna. V srpnu 1939 byl odvezen posledním vla-kem, který mohl díky úsilí Nicholase Wintona vyvázet židovské děti z obsazeného Československa. Ve Skotsku se jej ujala slečna Corsonová, jež před válkou pracovala v Palestině jako učitelka. Rok poté byl silně ovlivněn kázáním známého evangelisty Roberta Hudsona Popeho a příjal víru v Ježíše Krista.

O několik let později se rozhodl, že plně zasvětí svůj život Bohu. Kromě zdravotnictví vystudoval i biblickou školu a stal se křesťanským misionářem na Filipínách. Tam poznal svou ženu Caroline (1929–2020), s níž se přestěhoval do USA, kde vychovávali čtyři děti, z toho dvě adoptované.

V roce 1989 se Tomáš Graumann s manželkou přestěhoval zpět do Československa, aby zde neúnavně svědčil o své záchranné formou přednášek a besed.

Pořádal besedy na základních i středních školách, v církvích různých denominací nebo na seminářích pro vysokoškolské studenty např. ve spolupráci s Integrity Life ve více univerzitních městech ČR. Kamkoli byl pozván, rád

vyprávěl o tom, jak byl v životě zachráněn dokonce dvakrát. Jednou fyzicky díky odvaze a prozretelnosti sira Nicholase Wintona a podruhé duchovně, když osobně přijal to, co pro něho učinil Ježíš Kristus na kříži. Poslední léta života prožil opět v USA.

Zdroj: https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Thomas_Graumann

Ekuména vo svete

Verejné bohoslužby u rakúskych susedov www.altkatholiken.at

Cirkvi a náboženské spoločenstvá v Rakúsku sa po konzultácii s krajskou vládou dohodli na obnovení bohoslužieb. Došlo k nemu 15. mája a zohľadnili sa všeobecne platné kritériá opatrenia Covid-19. Osoba zodpovedná za verejnú bohoslužbu zabezpečila, aby sa na bohoslužbe zúčastňovalo najviac toľko veriacich súčasne, aby na jedného účastníka bolo k dispozícii 20 m² celkovej plochy bohoslužobného priestoru. Dodržiavanie maximálneho počtu osôb a minimálnej vzdialenosťi v bohoslužobnej miestnosti zabezpečila vstupná kontrola a služby usporiadateľa.

Účastníci bohoslužieb mali ochranu úst a nosa ako bariéru proti kvapôckovej infekcii; toto neplatilo pre deti do šiestich rokov.

Odstup bol 2 metre od iných ľudí. Povrchy alebo zariadenia (napr. klučky dverí), ktorých sa účastníci pravidelne dotýkajú, sa museli pravidelne čistiť a dezinfikovať. Na začiatku koronakrízy sa právne uznané cirkvi a náboženské spoločnosti dohodli s krajskou vládou na vzájomne prijateľnom postupe. Od 16. marca boli verejné bohoslužby a všetky cirkevné podujatia dočasne pozastavené, bohoslužobné stánky zostali pre osobnú modlitbu stále otvorené. Početné aktivity v celostátejnej televízii, mnohých médiach a na internete uspokojoili v posledných týždňoch základné náboženské potreby ľudí, najmä počas náboženských sviatkov. Cirkvi a náboženské spoločnosti prispievajú svoju početnou duchovnou a charitatívnu pomocou k prekonaniu tejto krízy.

Svetová rada cirkví vyzýva k modlitbám po prestrelke v Kanade

www.oikoumene.org

Výkonný generálny tajomník Svetovej rady cirkví Ioan Sauca vyzval k modlitbám po ozbrojenom útoku, pri ktorom počas viken-du v Novom Škótsku v Kanade zahynulo 22 ľudí. Strelca chytila polícia. „Chceme vyjadriť našu solidaritu s obyvateľmi Nového Škótska, cirkvami, cirkevnými zbormi a všetkými, ktorí

sú šokovaní a zasiahnutí,“ uviedol Sauca. „Modlite sa za všetky rodiny, ktoré stratili milovaného človeka, za rodinu strelnca, za cirkevné zbyty v Novom Škótsku, ktoré po tomto násilí nikdy nebudú také ako predtým. Nech nájdú útechu v Božej láske a starostlivosti,“ dodal.

Veriaci zo Svätej zeme vložili počas pandémie svoju vieri do zmŕtvychvstania

www.oikoumene.org

Pandémia koronavírusu mala dopad aj na slávnostné zhromaždenia kresťanstva, židovstva a islamu v Jeruzáleme. Zvyčajne plné ulice veriacich v Zašľubenej zemi boli počas Veľkej noci prázdne. Cirkevní predstavitelia všetkých troch náboženstiev komunikovali s veriacimi prostredníctvom sociálnych sietí ako Facebook, Instagram, Snapchat a iné. Biskup Sani Ibrahim Azar z Evanjelickej cirkvi v Jordánsku a vo Svätej zemi Jeruzalem vo svojom velkonočnom posolstve uviedol, že uprostred globálnej zdravotnej krízy COVID-19 „sme opäť vstúpili do hrobky s Ježišom. Sedíme nehybne, čakáme a sledujeme, čo bude Boh konáť. Ako vždy veríme v zasluženie o zmŕtvychstaní, a to aj v tieni kríza. Ako vždy veríme, že láska je silnejšia ako nenávist. Svetlo je silnejšie ako temnota a život je silnejší ako smrť,“ uviedol.

Svetová rada cirkví pripravuje vo februári 2021 Európske regionálne zhromaždenie

www.ceceurope.org

Svetová rada cirkví organizuje v spolupráci s Konferenciou európskych cirkví tzv. Európske regionálne zhromaždenie, ktoré je prípravným stretnutím pred 11. valným zhromaždením Svetovej rady cirkví. Prípravné zhromaždenie sa uskutoční v dňoch 18. až 20. februára 2021 vo Varšave v Poľsku v spolupráci s Poľskou ekumenickou radou cirkví. Valné zhromaždenie Svetovej rady cirkví sa má konáť v nemeckom Karlsruhe v dňoch 8. až 16. septembra 2021. Téma zhromaždenia znie: „Kristova láska posúva svet k zmiereniu a jednote.“ Pripravované európske regionálne zhromaždenie umožní európskym účastníkom valného zhromaždenia aktívne príspeť a zapojiť sa do strategických proce-

sov prípravy. Účastníci by mali byť na ňom viac informovaní o európskych klúčových tématoch, ktoré podporujú prácu cirkví v rôznych oblastiach, premýšľajú o globálnych ohrozeniach a ktoré určite zaznejú počas valného zhromaždenia Svetovej rady cirkví.

Pozývame vás k modlitbe proti šíreniu koronavírusu s veriacimi zo Škótska

www.churchofscotland.org.uk

Každú nedelu o siedmej večer sa veriaci v Škótsku spoločne modlia a takto bojujú proti šíreniu koronavírusu. Prinášame vám ich modlitbu a povzbudzujeme aj vás k modlitebnému zápasu v tejto celosvetovo ťažkej situácii.

Modlitba

Pane, sme pútnici, ale v týchto dňoch je naše putovanie veľmi ťažké. Sme pútnici, a prosíme, aby si obnovovala našu nádej.

Pane, zmiluj sa a vypočuj našu modlitbu.

Pane, putujeme, či už v spoločnosti, alebo spolu s našimi príbuznými, akokoľvek sa naša pút skončí, kráčaj vedľa nás v moci vzkrieseného Pána.

Pane, zmiluj sa a vypočuj našu modlitbu.

Pane, modlíme sa za všetkých ľudí, za zdravotníkov, za žijúcich aj umierajúcich; za pozostalých aj za tých, ktorí prežívajú úzkosť, za tých, ktorí sa obávajú straty zamestnania a podnikania.

Pane, zmiluj sa a vypočuj našu modlitbu.

Pane, modlíme sa za vládu, za miestne zastupiteľstvá, za tých, ktorí formujú nás spoločný život. Daj im múdrost, súcit a porozumenie.

Pane, zmiluj sa a vypočuj našu modlitbu.

Pane, príď kráľovstvo Tvoje a bud' vôľa Tvoja ako v nebi, tak aj na zemi.

Pane, zmiluj sa a vypočuj našu modlitbu.

Amen.

Zostavila Jana Numárová

Reláciu pripravuje

EKUMENICKÁ RADA CIRKVI
v spolupráci so Slovenským rozhlasom.

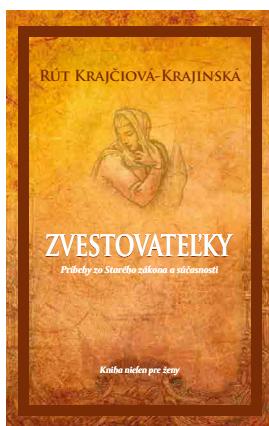
Nová kniha

Rút Krajčiová-Krajinská:
ZVESTOVATEĽKY
Príbehy zo Starého zákona a súčasnosti
Kniha nielen pre ženy

Bolo nás viac, ktorí sme s úžasom čítali Žalm 68, a najmä 12. verš: **Pán prikázal hovoriť, a veľký je zástup zvestovatelia v íazstva.**

(SEB) Kládli sme si otázku: „Je tento žalm adresovaný ženskému pohlaviu?“ Hos-podin ústami Dávida ozna-muje, že dáva povel, aby povstal veľký zástup zvesto-vatelia radosnej správy. Tento verš rozhodol, že kni-ha nesie názov ZVESTOVA-TELKY. Verím, že spomíná-ný veľký zástup sa skladá z mužov, žien i detí. Ako na iných miestach Biblie, výroky o mužoch sú výzvou aj pre nás ženy.

V príbehoch, ktoré priná-

šam na stránkach tejto knihy, sú hlavnými hrdinkami ženy v kontexte doby, v ktorej žili. Je úžasné pozorovať v týchto príbehoch, čo všetko prinášal život v minulosti a prináša aj v dnešnej dobe. Každý jeden príbeh hovorí o tom, že Stvo-riteľ o nás vie a pozoruje naše konanie.

Inšpiráciou na napísanie knihy Zvestovateľky mi bolo Božie slovo a jeho tisícročná aktuálnosť a tiež odkaz pre dobu, v ktorej žijeme my.

Vidíme, že Božie slovo sa stalo inšpiráciou pre mnohé umelecké diela a napísanie mnohých kníh. Ba i mnohé názvy miest, dedín, ulíc, mostov i pohorí nás upozor-ňujú na Svätého a hrdinov Biblie. V knihe Zvestovateľky som túžila upozorniť na autenticosť sta-

rodávnu s prepojením na autenticosť modernej, súčasnej doby a na to, že Biblia je kniha nielen o Bohu, ale aj o mnohých ľuďoch – mužoch, ženách i detoch.

Siedma kapitola v knihe Zvestovateľky hovorí o mladých hrdinoch.

Mám veľmi rada túto kapitolu, je o dvoch úžasných dievčatkách. Jedno žilo v staroveku a druhé žije v našom 21. storočí.

200-stranová kniha má osiem častí, so samo-statnými príbehmi o manželstve, výchove, usilovnosti, o Hospodinových hrdinských bo-joch, o láske, znášanlivosti či nenávisti.

Zisk z predaja tejto knihy bude použitý na charitatívne a misijné projekty. Knihu na využiadanie dostanete v každej kre-stianskej predajni na Slovensku a aj v sieti vy-davateľstiev Panta Rhei, Martinus a ďalších. Vďaka Bohu!

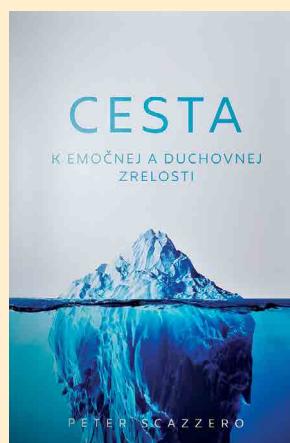
*S láskou a žehnaním
Rút Krajčiová*

Recenzia

Autor: Peter Scazzero,
Názov: *Cesta k emočnej a duchovnej zrelosti*,
Vydavateľstvo: GD IDENTITY, 2018,
 ISBN 978-80-89959-04-4

„Kresťanská spiritualita bez prepojenia s emočným zdravím môže byť veľmi nebezpečná - pre teba, tvoj vztah s Bohom a pre tvoje okolie.“ Peter Scazzero a jeho manželka Geri sa roky venovali emočnej a duchovnej zrelosti v zbere New life Fellowship v Queense NY a založili službu Emočnej a duchovnej zrelosti, ktorá pôsobí vo viacerých krajinách sveta. Peter, tak ako mnohí kresťania dnes, venoval všetku energiu na to, aby bol dokonalým obrazom dobrého kresťana. Kresťanský spôsob života ale nemal vplyv na hlboké časti jeho vnútra. Zažíval duchovný rast, ale ignoroval signálky emočnej nezrelosti a nepustil sa do tažkej práce emočného do-zrievania. Po manželskej a pracovnej kríze sa pozrel na svoj život a priznal si, čo v jeho živote nie je v poriadku, a začal hľadať korene svojich problémov. Vďaka niekoľkoročnej ceste za emočným zdravím a zrelosťou dospel k záveru, že „emočnú a duchovnú zrelost nemožno oddeliť. Je nemožné byť duchov-

ne zrelijom človekom a pri tom zostať emočne nezrejly.“ Opisuje 10 najčastejších príznakov emočnej a duchovnej nezrelosti – vytváranie mnohých „Božích aktivít“ ako vyhýbanie sa ľažkým veciam v živote, neschopnosť riešiť hnev, smútok a strach a zaobávanie ich do zbožných fráz, odumieranie nesprávnym veciam, ignorovanie minulosti ako primárneho elementu, ktorý má vplyv na súčasnosť, delenie života na svetskú a duchovnú časť, práca pre Boha, ale bez Noho, zduchovňovanie konfliktu, skrývanie zlomeností, slabosti a zlyhania, život bez hraníc, posudzovanie duchovnej cesty iných. Za východiskový bod považuje spoznanie seba samého, cituje napríklad Augustína: „Ako sa môže priblížiť Bohu, keď si daleko od seba samého.“ Pokračuje návratom do minulosti, do našich rodín, kde sme vyrastali, aby sme sa pozreli na to, čo hlboko ovplyvňuje, kto sme dnes, aby sme zajtra mohli byť iní. Poukazuje na „múry“ v živote, ktorími sú nepríjemné životné udalosti a krízy (ktoré otočia svet hore nohami), ako predpoklad

nášho rastu a dozrievania. Samostatnú kapitolu venuje smútku a spracovávaniu straty, pretože má moc nás v živote posilniť. Rekonštruuje príbeh Jóba a prináša obraz biblického smútenia, ktoré má štyri zaujímavé fázy. Priporíma moc pravidelnej modlitby a sabatu. Pri modlitbe zdôrazňuje ticho a samotu ako predpoklad duchovného života a pri sabate dôležitosť plánovania alebo prípravy počas týždňa, ktorá nám umožní v deň sabbatu zastaviť sa, oddychnuť si, tešiť sa a rozjímať.

Záverom knihy nám pomáha vytvoriť si klúč k životu, čím je premyslený plán, ako mať Boha v centre všetkého, čo robíme. Jedna z najlepších kníh, aké som kedy čítala. Emočná zrelosť je to, čo cirkev chýba. „Jeden z najväčších darov, ktorý môžeme dať tomuto svetu, je to, keď sa staneme emočne zrelijom dospělymi ľuďmi, ktorí vedia milovať a preja-vovať lásku.“

Rachel Orvošová

Omluva redakcie

Milí čtenári Rozsévače, omlouváme sa za chybu v čísle 5/2020. Krásne myšlenky – s názvom „Mama“ ne-psala sestra Jarka Rečníková... Najde sa autor?

Témata/témy časopisu Rozsévač/Rozsievač 2020

- Číslo 09 2020 – ...Prečo poskytnúť domov nechceným detom?
- Číslo 10 2020 – ...Prečo nezabúdať na rodičov (predkov)?
- Číslo 11 2020 – ...Prečo dobré súrodenecké vzťahy?

- Uzávierka 5. 6. 2020
- Uzávierka 5. 7. 2020
- Uzávierka 5. 8. 2020

Inzerát

Nabízíme ubytování v rodinném domě pro 6–8 osob, v podhůří Jeseníků v obci Vikýřovice, na vlakové trase Olomouc - Kouty nad Desnou. Blízko do hor (jde v zimě, turistika i cyklo v lete). Možnost parkování na pozemku.

Vice informací na tel.: + 420 608 451 995, e-mail: vera.jersakova@centrum.cz

Véra Jersáková

ĎAKUJEME ZA MILOST

Jarmila Rečníková

„Dakujte Hospodinovi mocnosti, lebo je dobrý Hospodin, lebo naveky trvá Jeho milosť“ (Jr 33, 11).

Pane,

Ty, ktorý si vo svojej milosti
a láske verný,
obraciam sa na Teba
a ďakujeme za Tvoju milosť
a prosíme o Tvoje zlútovanie.

Vieme,

že poznáš naše vstávanie i chodenie,
našu vieru i pochybnosti,
našu lásku i nelásku,
naše zdravie i choroby,
našu poslušnosť i neposlušnosť,
náš pokoj aj nepokoj,
vieme,
že Tebe nie je o nás nič neznáme.

A práve preto prosíme,
aby Tvoja vernosť a milosť,
Tvoja láska,
Tvoje odpustenie
a Tvoja dobrota
sa od nás nevzdialili,
aby si všetky naše trápenia,
problémy
a našu bolest zbral do svojich rúk
a dal nám svoj pokoj
tak, ako si zaslúbil.

Nevieme,

ako riešiť to alebo ono,
nevieme, prečo je niečo tak,
iné zase onak,
ale vieme,
že Ty vies
a za túto výsadu,
za túto milosť ďakujeme
a spoliehame sa na Teba,
lebo Tvoja milosť
nad tými, ktorí sa Ťa boja,
trvá naveky.
Ďakujeme...